

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Ilham Aliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 119 (5591) 28 iyun 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Bakıda təntənəli hərbi parad keçirilib

Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev hərbi paradda olub

Səh 2

9

Türkiyə KİV-ləri
Bakıda
keçirilən hərbi
paraddan yazar

9

"Bəzi OHT-lərin
mentaliteti dəyişmək
istiqamətində xüsusi
maraqları olur"

16

Messi açıqladı:
"Fransa üçün asan
oyun olmayıcaq"

28 iyun 2018-ci il

Bakıda təntənəli hərbi parad keçirilib

Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev hərbi paradda olub

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin yaradılmasının 100 illik yubileyi münasibətilə iyunun 26-da Bakının Azadlıq meydənində təntənəli hərbi parad keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev, birinci xanum Mehriban Əliyeva paradda olublar.

Dövlət və hökumət rəsmiləri, Milli Məclisin deputatları, xarici ölkələrin respublikamızdakı səfirləri, hərbi atəşələri, beynəlxalq təşkilatların əməkdaşları, yubiley tədbiri ilə əlaqədar ölkəmizə gələn nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri, mühabibə veteranları və paytaxt ictimaiyyətinin nümayəndələri hərbi paradi izleyiblər.

Hərbi paradda Müdafiə, Daxili İşlər, Fövqələde Hallar nazirliklərinin, Dövlət Təhlükəsizliyi, Dövlət Sərhəd və Xüsusi Dövlət Mühafizə xidmətlərinin, eləcə də Türkiye Respublikası Silahlı Qüvvələrinin parad heyətindən ibarət 4 min nəfərdək şəxsi heyəti iştirak edib. Təntənəli mərasimdə 240-dan çox hərbi texnika, gəmilər, 70-dən artıq uçuş vasitəsi, o cümlədən si-

“Biz çox güclü ordu yaratmışıq. Düşmən bilməlidir ki, onun bir dənə də olsun hərbi və ya strateji obyekti yoxdur ki, Azərbaycan Ordusu onu məhv edə bilməsin”

lahlanmaya yeni qəbul edilmiş ən müasir zirehli texnikalar, raket və artilleriya qurğuları, hava hücumundan müdafiə sistemləri, helikopterlər, pilotsuz uçuş aparatları kimi müxtəlif növ ən yeni silah və

texnikalar nümayiş olunub.

Paradda, həmçinin Türkiyə, Pakistan, Belarus, Bəhreyn, Birleşmiş Ərəb Əmirlilikləri, Gürcüstan, İran, İsrail, Qazaxistan, Özbəkistan, Rusiya, Səudiyyə Ərəbis-

tanı və Ukraynadan olan 100-dək nümayəndə iştirak edib.

Azadlıq meydanına toplaşanlar Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevi sü-

rəkli alqışlarla qarşılıyıblar. Müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevə raport verib.

Dövlətimizin başçısı, Ali Baş

Komandan İlham Əliyev hərbi paradda iştirak edən şəxsi heyəti salamlayıb. Müdafiə Nazirliyinin əlahiddə nümunəvi orkestri Azərbaycan Respublikasının dövlət himniyi ifa edib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev hərbi paradda nitq söyləyib. Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev

Öz nitqində bildirib ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti tərəfindən qəbul edilmiş ən önəmli qərarlardan biri Azərbaycan Ordusunun yaradılması ilə bağlı qərar idi. Əfsuslar olsun ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin ömrü uzun olmadı. İki ildən sonra respublika süqut etdi və Azərbaycan dövlət müstəqilliyini itirdi. Bu, bir daha onu göstərir ki, müstəqilliyi qoruyub saxlamaq onu əldə etməkdən daha çətin işdir:

-Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi 1991-ci ildə bərpa edilmişdir. Ancaq bildiyimiz kimi, müstəqilliyimiz ilk iki ili ölkəmiz üçün çox ağır keçmişdir, faciəvi illər idi. Sanki tarix XX əsrin sonunda təkrarlanır. 1991-1993-cü illərdə Azərbaycan böyük fəlakətlə üzüüzə qalmışdı. Öləke idarəolunmaz vəziyyətdə idi. Müstəqilliyimiz formal, şərti xarakter daşıyır. Azərbaycan müstəqil siyaset apara bilmirdi. Öləke daxillində çekişmələr, hakimiyət uğrunda mübarizə vəziyyəti daha da ağırlaşdırıldı.

Ardı Səh. 3

Bakıda təntənəli hərbi parad keçirilib

Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev hərbi paradda olub

“Son 15 il ərzində iqtisadi sahədə Azərbaycan qədər inkişaf edən ikinci ölkə olmamışdır. İqtisadi potensialına görə Azərbaycan bu gün özünü çox rahat hiss edir”

Əvvəli-Səh-2

İqtisadi tənezzül, böhran hökm süründü. 1992-ci ildə Xalq Cəbhəsi və Mütəşəkkil Məsləhət Məclisi tərəfindən dövlət çevrilişi vəziyyəti daha da ağırlaşdırdı. Azərbaycanda vəziyyət

yət kritik həddə çatmışdı. Bundan istifadə edən Ermənistən xalqımıza, gənc dövlətimizə qarşı işgalçilik siyaseti aparırdı. Bu siyaset nəticəsində torpaqlarımızın bir hissəsi işgal altına düşmüşdür. Demək olar ki, müstəqilliyimizin

ilk iki ili Azərbaycanın gələcəkdə müstəqil ölkə kimi yaşamasını sual altına qoymuşdu. Belə bir ağır vəziyyətdə Azərbaycan xalqı həmişə olduğu kimi, müdriklik göstərdi, ulu öndər Heydər Əliyev müraciət etdi, onu hakimiyyətə dəvət etdi. Ancaq bundan sonra, ulu öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gələndən sonra vəziyyət sabitləşdi və Azərbaycan bu ağır vəziyyətdən çıxa bildi.

Müstəqilliyimizin ilk illərində nizami ordu yaradılmamışdı. Ayrı ayrı silahlı birləşmələr Azərbayca-

nın ərazi bütövlüyünü qoruya bilməmişlər. Ona görə, Ulu Öndər tərəfindən qəbul edilmiş bir çox önemli qərarlar arasında nizami ordunun yaradılması qərarı xüsusi yer tutur. Nizami ordunu yaratmaq üçün iqtisadi imkanlar olmalı idi. Mehə buna görə, o illərdə Azərbaycanda çox ciddi iqtisadi islahatlar aparılmışdır, xarici sərvəyin cəlb olunması təmin edilmişdir, Azərbaycan beynəlxalq təcridən çıxa bilmüşdir. Ölkədə aparılan siyasi, iqtisadi islahatlar vəziyyəti sabitləşdirdi və Azərbaycan 1993-

cü ildən sonra inkişaf və tərəqqi yolu ilə gedir. Bu siyaset bu gün də davam etdirilir. 1993-2003-cü illər sabitlik və inkişaf illəri kimi tariximizdə qalmışdır.

2003-cü ildən başlayaraq bütün istiqamətlər üzrə işlər sürətlə gedir, o cümlədən ordu quruculuğu sahəsində. Ordu quruculuğu bizim üçün ən başlıca, ən prioritət məsələdir. Bu da təbiidir. Çünkü biz müharibə şəraitində yaşayırıq. Müharibə hələ bitməyib. Müharibənin birinci mərhələsi başa çatıb. Bizim əsas vəzifəmiz ölkəmizin ərazi bütövlüyünü bərpa etməkdir.

Qeyd etdiyim kimi, Ermənistən müstəqilliyimizin ilk illərində ölkəmizdə gedən mənfi proseslərden, o cümlədən Xalq Cəbhəsi-Müsəvət tərəfindən başlanmış vətəndaş müharibəsindən istifadə edərək torpaqlarımızı zəbt etmişdir. Dağlıq Qarabağ əzəli Azərbaycan torpağıdır, tarixi Azərbaycan torpağıdır. Əsrlər boyu Azərbaycan xalqı bu torpaqlarda yaşamış, yaratmışdır. Beynəlxalq hüquqa görə də Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz hissəsidir. Bütün beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanır və dəstəkləyir. Son illər ərzində dönyanın aparıcı beynəlxalq təşkilatları münasiqə ilə bağlı bir çox qərar və qətnamələr qəbul etmişlər. O cümlədən BMT Təhlükəsizlik Şurası dörd qətnamə qəbul etmişdir və orada da göstərilir ki, erməni silahlı qüvvələri işğal edilmiş torpaqlardan dərhal və qeyd-şərtlərə çox rəngarəng təşkilatlarla tətbiq etmələr.

28 iyun 2018-ci il

Bakıda təntənəli hərbi parad keçirilib

Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev hərbi paradda olub

Əvvəli-Səh-3

Azərbaycan işğalla heç vaxt barışmayacaq. Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa etməlidir ve bərpa edəcək. Bunun üçün güclü ordu yaratmalı idik. Bu gün tam əminliklə deyə bilərem ki, buna nail ola bilmış. Bu gün Azərbaycan ordusu dünyanın güclü orduları sırasındadır. Ordu quruculuğu əsas vəzifəmizdir. Güclü ordunu yaratmaq üçün güclü iqtisadiyyatımız olmalıdır. Biz bu istiqamətdə çox fəal işləmişik. Son 15 il ərzində iqtisadi sahədə Azərbaycan qədər inkişaf edən ikinci ölkə olmayışdır. İqtisadiyyatımız 3,2 dəfə artmışdır. İqtisadi potensialına görə Azərbaycan bu gün özünü çox rahat hiss edir. Bütün aparıcı beynəlxalq təşkilatların reytinglərində Azərbaycan ən qabaqcıl yerlərdədir. İnkışafda olan ölkələrin arasında Azərbaycan inkişafına görə dünya miqyasında üçüncü yerdədir. Biz öz hesabımıza yaşayıraq, heç bir yerdən yardım almırıq. Bu na ehtiyac da yoxdur. Öz zəhmetimizlə qazanılan vəsaiti ölkə qarşısında duran əsas məqsədlərin həllinə yönəldirik. Onların arasında ordu quruculuğu birinci yerdədir.

2003-cü ildən bu günü qədər bizim hərbi xərclərimiz 15 dəfə artmışdır. Hərbçilərin xidmət şəraiti yaxşılaşır. Son illər ərzində onlarla hərbi şəhərcik yaradılmışdır. Hərbçilərin xidmət şəraiti çox yaxşıdır. Hərbi hissələrimizin, hərbi şəhərciklerimizin 80 faizi son bir neçə il ərzində yenidən tikilib və ya əsaslı təmir edilib. Növbəti 2-3 il ərzində bizim bütün şəhərciklərimiz tam təmirli olacaq. Beləliklə, bu məsələ də öz həllini tapmış olacaq. Hərbçilərin mənzil-məişət məsələləri həll olunur. Qəbul edilmiş qərar əsasında 20 il ordua qüsursuz xidmət etmiş hərbçilərə dövlət tərəfindən pulsuz mənzillər verilir. Bu gün bizim hərbi hissələrimizde 20 mindən çox mülki vətəndaş çalışır. Əvvəller bu işlərdə əsgərlər işleyirdilər. Biz əsgərləri

məişət işlərindən azad etdik. Eyni zamanda, mülki vətəndaşlar üçün 20 minden çox iş yeri yaradılmışdır.

Ordumuz ən müasir silahlarla, texnika ilə təchiz edilmişdir. O cümlədən Azərbaycanda istehsal olunan bir çox hərbi təyinatlı mehsullar ordumuzun potensialını gücləndirir. Bizim təşəbbüsümüzə son illər ərzində 20-dən çox hərbi zavod yaradılmışdır. Bu zavodlarda 1200 adda hərbi təyinatlı müxtəlif mehsullar istehsal olunur, ordumuz təchiz edilir. Eyni zamanda, biz artıq hərbi mehsullarımızı ixrac etməyə da başlamışıq. Həmçinin Azərbaycan bir çox ölkələrdən ən müasir silah və texnika alır. Bu gün bu silahların kiçik bir hissəsi paradda nümayiş etdiriləcək.

Son illər ərzində ən müasir tex-

nika və silahlar alınıbdır. Onların arasında yüzlərlə zirehli texnika, bir çox gözetçi gəmiləri, hərbi gəmilər, hava hücumundan müdafiə sistemləri, ən müasir standartlara cavab verən sistemlər, onlarla döyüş təyyarəsi, yüzdən çox döyüş, hərbi nəqliyyat, nəqliyyat helikopterləri, ən müasir keşfiyyat və döyüş pilotsuz uçuş aparatları, ən müasir artilleriya qurğuları, uzaqmənzilli raketlər, yayım ateşli raket sistemləri, əməliyyat-taktiki raket kompleksləri - bütün bunlar bizim hərbi gücümüzü artırır. Deyə bilərem ki, ordunun maddi-texniki təchizatı baxımından Azərbaycan dünya miqyasında nadir ölkələrdən biridir.

Biz bütün bunları ona görə edirik ki, Azərbaycan Ordusu daha da güclü olsun. Ona görə edirik ki,

hərbi potensialımız güclənsin. Ona görə edirik ki, görürük və dünyada gedən proseslər də onu göstərir ki, beynəlxalq hüquq işləmir. Əger işləsəyi Azərbaycan torpaqları çoxdan işgalçılardan azad olunardı. Beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən qəbul olunmuş qərar və qətnamələr icra edilmir, onların icra mexanizmi yoxdur. Güc amili dünyanın müxtəlif bölgələrində əsas amil kimi çıxış edir. Belə olan halda əlbəttə ki, bizim aparlığımız siyaset düzgün siyasetdir. Bu siyaseti biz uzun illərdir ki, aparırıq. Bu hərbi potensialı biz bir ilə əldə etməmişik. Bir neçə il ərzində ardıcıl siyaset nəticəsində, o cümlədən də dəst ölkələrlə səmərəli əlaqələr sayesində biz dünyanın ən müasir silahlarını əldə etmişik və bu proses davam etdiriləcəkdir. Bundan sonra da Azərbaycan ən müasir silah və texnikani alacaq. Buna nail olmaq üçün bizim dəst ölkələrlə çox səmərəli

torpaqlarımızın bir hissəsini işgalçılardan azad etdi. Ağdərə, Füzuli, Cəbrayıllı rayonlarının bir hissəsi işgalçılardan azad edildi, iki min hektar ərazi təmizləndi. Uğurlu əks-hükum əməliyyatı nəticəsində minlərlə hektar torpağa bu gün Azərbaycan Ordusu nəzarət edir. Ermənilərin torpaqlarımızda, işğal edilmiş torpaqlarda qazdıqları səngərlərde bu gün bizim əsgərlərimiz xidmət göstərir. Lələtəpədə bizim bayrağımız dalgalanır. Ağdərə dağlarında bizim bayrağımız dalgalanır. Biz strateji yüksəkliliklərə əldə etmişik və bu, bize çox böyük üstünlük verir. Aprel döyüşləri bizim şanlı qələbəmizdir. Azərbaycan əsgəri, zabiti, generalı - Azərbaycan Ordusu əsl qəhrəmanlıq, peşəkarlıq, rəşadət göstərmişdir. Bir daha göstərmişdir ki, Azərbaycan xalqı bu işğalla barışmayacaq. Bir daha göstərmişdir ki, Ermənistən tərəfində onları ordu ilə bağlı uzun illər ər-

elaqələrimiz var. Bizim böyük məaliyyə resurslarımız və güclü iradəmiz var.

Ordumuzun döyüş qabiliyyəti artır. Mən dəfələrlə hərbi hissələrdə vəziyyətlə tanış olarkən qeyd edirdim ki, Azərbaycanda çox yüksək vətənpərvərlik ruhu var. Azərbaycan Ordusunun döyüş qabiliyyəti ən yüksək səviyyədədir və bunu yaxın tarix göstərir. İki il bundan əvvəl Ermənistən xalqımıza qarşı növbəti hərbi təxribat törətmüşdür, bizim mövqelərimizi atəşə tutmuşdur, mülki əhaliyə qarşı təcavüz etmişdir. Həm hərbçilərimiz, həm mülki vətəndaşlar şəhid olmuşdur. Azərbaycan Ordusu işğalçını cəzasız qoymadı, onlara layiqli cavab verdi, onları yerinə oturtdu, uğurlu əks-hükum əməliyyatı keçirərək işğal edilmiş

zində yayılan nağıllar mif idi. Biz bu mifi darmadağın etdik. Biz onları illər boyu yaratdıqları dırnaqarası möhkəm müdafiə xəttini bir neçə gün ərzində yardım, məhv etdik. Aprel döyüşləri tariximizin şanlı səhifəsidir.

Naxçıvanın 1990-ci illərin əvvəllerində ermənilər tərəfindən zəbt edilmiş 11 min hektar torpağı bu bayram ərəfəsində - keçən ay Naxçıvan Əlahiddə Ümumqoşun Ordusu tərəfindən aparılmış uğurlu əməliyyat nəticəsində azad edildi. Çox böyük mühəndislik və keşfiyyat işləri aparıldı. Naxçıvan əməliyyatı yüksək meharetlə, peşəkarlıqla həyata keçirildi. Azərbaycan hərbçisi bir daha qəhrəmanlıq, rəşadət göstərmişdir.

Bakıda təntənəli hərbi parad keçirilib

Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev hərbi paradda olub

Əvvəli-Səh-4

Biz strateji yüksəklikləri zəbt etdik. Biz indi strateji kommunikasiya yollarını nəzarət altında saxlayırıq. Naxçıvan əməliyyatı bir daha onu göstərdi ki, Azərbaycan Ordusu güclü ordudur. Bir daha onu göstərdi ki, biz istənilen vəzifəni icra edə bilərik və icra edirik, böyük məharətlə və peşəkarlıqla. Bundan sonra Azərbaycan Ordusu hər an hazır olmalıdır ki, öz ərazi bütövlüyünü bərpa etsin. Biz isteyirik ki, münaqişə sülh yolu ilə hell olunsun ve Azərbaycanın apardığı siyaset bunun əyani sübutudur. Ancaq bir daha demek istəyirəm ki, biz bu vəziyyətlə heç vaxt barışmayacaqıq. Biz çox güclü ordu yaratmışıq. Düşmən bilməlidir ki, onun bir dənə də olsun hərbi və ya strateji obyekti yoxdur ki, Azərbaycan Ordusu onu mehv edə bilməsin. Düşmənin bütün hərbi obyektləri, bütün strateji əhəmiyyətli məntəqələri Azərbaycan Ordusu tərəfindən mehv edilə bilər. Bizim bu gün nümayiş etdirəcəyimiz silahlar həm Azərbaycan xalqına, həm düşməne, həm de bütün dünyaya bunu göstərəcək. Ona görə, hesab edirəm ki, məsələ-

nin tezliklə danışıqlar yolu ilə edaletli həlli, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün tezliklə bərpa edilməsi qarşı tərafın də marağında olmalıdır.

Azərbaycan getdikcə güclənəcək. Biz inkişaf yolundayıq. Bizim qarşımızda bütün yollar açıqdır, üfüqlər aydındır. Bundan sonra da Azərbaycan yalnız və yalnız inkişaf yolu ilə gedəcək. Ermənistan bizimle heç cür rəqabət apara bilmir və bilməyəcək. Tarixi ədalet bizim tərəfimizdədir, beynəlxalq hüquq bizim tərəfimizdədir, iqtisadi güc bizdədir, hərbi güc bizdədir, vətənpərvərlik ruhu bizdədir. Aprel qələbələri, Naxçıvan qələbələri bir daha ordumuzun, xalqımızın vətənpərvərlik ruhunu möhkəmləndirir, bir daha Azərbaycan xalqını əmin edir ki, o, tam arxayı ola bilər, Azərbaycan Ordusu istənilən vəzifəni icra etməyə qadirdir və buna hazırlıdır.

2016-ci ilin Aprel döyüşlərində, 2018-ci ilin Naxçıvan əməliyyatında işgalçılardan azad edilmiş torpaqlarda Azərbaycan bayraqı qaldırıldı. Bunun çox böyük mənəvi əhəmiyyəti var. Həmin o bayraqlar bu gün bu paradda, Azadlıq meydanında nümayiş etdiriləcək. Bu bayraqlar hərbçiləri-

mizi qabağa aparırdı. Bu bayraqlar döyüşdə olan bayraqlardır. Bu gün bu bayraqlar Azərbaycanın işğaldən azad edilmiş torpaqlarında dalğalanır və bu parad üçün buraya getirilib.

Gün gələcək və bu gün işğal altında torpaqlar azad olunandan sonra orada qaldırılacaq Azərbaycan bayraqı Azadlıq meydanına götürülmək və hərbi paradda göstəriləcək. Buz

bu müqəddəs günü yaxınlaşdırma留意 və yaxınlaşdırırıq.

Eşq olsun Azərbaycan Ordusuna!

Yaşasın Azərbaycan!

xxx

Sonra Silahlı Qüvvələrin şəxsi heyətinin və hərbi texnikanın tətənəli keçidi başladı. Meydانا əvvəlcə Azərbaycan Respublikasının dövlət bayrağı getirildi. Yüz il əvvəl Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə qəbul edilmiş üçüncü dövlət bayrağımız 72 ildən sonra ümummüllü liderimiz Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə yenidən qaldırılıb. Xalqımız və Silahlı Qüvvələrimizin şəxsi heyəti bu bayraq altında yeni-yeni zəfərlərə doğru inamlı irəliləməkdədir.

Paraddan sonra Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Ordusunun yaranmasının 100 illiyi münasibətə və Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün qorunub saxlanılmasında xüsusi xidmətlərinə, qarşılarda qoyulmuş tapşırıqları yerine yetirərkən fərqləndiklərinə görə dövlətimizin başçısının iyunun 25-də imzaladığı Serəncamla 1-ci dərəcəli "Rəşadət" ordeni ilə təltif olunmuş general-polkovnik Zakir Həsənova, general-polkovnik Nəcməddin Sadıkova və general-leytenant Kərim Mustafayevə həmin ordenləri təqdim etdi. Sonda xatirə şəkilləri çəkdiirlər.

xxx

Azərbaycan Ordusunun 100 illiyi ilə əlaqədar keçirilən möhtəşəm hərbi parad başa çatandan sonra qardaş Türkiyənin "Solo Türk" və "Türk Ulduzları" aviaqrupuna daxil olan 2 ədəd "F-16" və 8 ədəd "F-5" tipli təyyarələrə Bakı buxtası üzərində nümunəvi uçuşlar keçirdi.

Beləliklə, bu parad bir daha göstərdi ki, peşəkar ordusu olan xalqın müstəqilliyi əbədidir və bu ordunun gücü onun öz xalqına və dövlətinə sədəqətində, Vətən sevgisindədir. Milletimizin leyaqət rəmzi, özüntüsiyət imkanı olan ordumuz xalqımızın milli düşüncəsində ali və müqəddəs ucalıqda dayanır, dövlətimizin varlıq, mövcudluq və milli kimlik meyari kimi çıxış edir və bütün bu ali ideyaları yalnız bir milli dəyər birləşdirir - Müstəqillik!

28 iyun 2018-ci il

Bakıda təntənəli hərbi parad keçirilib

*Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan
İlham Əliyev hərbi paradda olub*

Əvvəli-Səh-5

“Azərbaycan ilə Türkiyə arasında dostluq və qardaşlıq münasibətləri bütün sahələrdə genişlənir”

Prezident İlham Əliyev Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisini və müdafiə nazirini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 26-da Türkiyə Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi Hulusi Akarın və Türkiyənin müdafiə naziri Nurettin Caniklini qəbul edib.

AZERTAC xəber verir ki, dövlətimizin başçısı Türkiyədə keçirilən seckilər neticesində Rəcəb Tayyib Ərdoğanın qəlebəsi ilə bağlı təbriklərini çatdıraraq qeyd etdi ki, bu, Türkiyə Prezidentinin rəhbərliyi ilə son illər görəlmüş işlər xalqın verdiyi qiymətin yüksək təzahüründür. Dövlətimizin başçısı Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi Hulusi Akarın, müdafiə naziri Nurettin Caniklinin və qardaş Türkiye hərbiçilərinin Azərbaycan Ordusunun yaradılmasının 100 illiyine həsr olunmuş paradda iştirakından məmənunluğunu qeyd etdi. Prezident İlham Əliyev Azərbaycan ilə Türkiyə arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin bütün sahələrdə, o cümlədən müdafiə sahəsində bundan sonra da uğurla inkişaf edəcəyinə əminliyini ifade etdi.

Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi Hulusi Akar və müdafiə naziri Nurettin Canikli Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın salamlarını dövlətimizin baş-

çısına çatdırıldılar.

Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi və müdafiə naziri Azərbaycanda keçirilən prezident seckilərində dövlətimizin başçısını qazandığı qəlebə münasibətə təbrik etdilər və Azərbaycan Ordusunun yaradılmasının 100 illiyine həsr olunmuş paradda iştirak etmələrindən

şərəf hissi duyduqlarını bildirdilər. Söhbət zamanı əməkdaşlığımızın perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı. Dövlətimizin başçısı Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Türkiyə Prezidentinə çatdırmağı xahiş etdi.

Prezident İlham Əliyev İranın mədəniyyət və islami irşad nazirinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 26-da İran İslam Respublikasının mədəniyyət və islami irşad naziri Seyid Abbas Salehinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

AZERTAC xəber verir ki, dövlətimizin başçısı Azərbaycanda İran İslam Respublikası Mədəniyyət Günlerinin keçirilməsinin önemini vurğulayaraq bu tədbirlərin yüksək səviyyədə təşkil olunacağına əminliyini ifade etdi. Prezident İl-

ham Əliyev, eyni zamanda, ötən il İranda Azərbaycan Mədəniyyət Günlərinin də çox uğurla keçirildiyini və İran ictimaiyyəti tərəfindən məraqla qarşılandığını dedi. İranın qədim və zəngin mədəniyyətə malik olduğunu vurğulayan dövlətimizin başçısı Azərbaycan ictimaiyyətinin də öz növbəsində İran Mədəniyyət Günlərini səbirsizliklə gözlediyini qeyd etdi. Prezident İlham Əliyev həm özünü, həm İran Prezidenti Həsən Ruhaninin dedikleri “Azərbaycan və İran xalqla-

rını birləşdirən tarixi və mədəni əlaqələrimizdir” fikrini məmənunluqla xatırladı. Dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, Azərbaycan ilə İran arasında ikitərəfli münasibətlər müxtəlif sahələrdə, o cümlədən mədəni əməkdaşlıq istiqamətində çox uğurla inkişaf edir. Bu münasibətlərin gündəliyində duran bütün məsələlər öz həllini tapıb və bu gün əlaqələrimiz yüksək səviyyədədir. Dövlətimizin başçısı İran İslam Respublikasının mədəniyyət və islami irşad naziri Seyid Abbas Salehinin ölkəmizə səfərinin əməkdaşlığımızın möhkəmləndirilməsi işinə öz töhfəsini verəcəyini dedi.

Mədəniyyət və islami irşad naziri Seyid Abbas Salehi İran Prezidenti Həsən Ruhaninin ən səmimi salamlarını dövlətimizin başçısına çatdıraraq bildirdi ki, İran Prezidenti İranla Azərbaycan arasında inkişaf edən əlaqələrin gündən-güne möhkəmlənəcəyinə əminliyini ifadə edib. Qonaq İran İslam Respublikası Mədəniyyət Günlerinin başlanğıcında Azərbaycana səfər etməsindən məmənunluğunu qeyd edərək bu tədbirin yüksək səviyyədə keçirilecəyinə əminliyini bildirdi. O, eyni

zamanda, Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin yaradılmasının 100 illiyi münasibətə tebriklerini çatdırıldı.

Söhbət zamanı əməkdaşlığın perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı. Dövlətimizin başçısı İran İslam Respublikasının Prezidenti Həsən Ruhaninin salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını İran Prezidentinə çatdırmağı xahiş etdi.

Rəsmi xronika

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Bakı şəhərinin baş planının hazırlanması ilə bağlı tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu Müşahidə Şurasının yeni tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev “Yol hərəkəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 31 may tarixli 1172-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və “Yol hərəkəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 22 noyabr tarixli 24 nömrəli fermanında dəyişiklik edilməsi haqqında Ferman imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev “Televiziya və radio yayımı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 1 may tarixli 1108 VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev “Sərbəst toplaşmaq azadlığı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 1 may tarixli 1105 VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev “Kütłəvi informasiya vasitələri haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 1 may tarixli 1107 VQD nömrəli Qanunun tətbiqi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev “Müdafia haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 1 may tarixli 1109 VQD nömrəli Qanunun tətbiqi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev “Dərman vasitələri haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 18 may tarixli 1150-VQD nömrəli Qanunun tətbiqi haqqında Ferman imzalayıb.

* * *

“Azərbaycan tərəfi ABŞ Prezidentinin ölkəmizə olan münasibətini yüksək qiymətləndirir”

Prezident İlham Əliyev ABŞ dövlət katibi köməkçisinin birinci müavinini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 27-də ABŞ dövlət katibinin Cənubi və Mərkəzi Asiya məsələləri üzrə köməkçisinin birinci müavini xanım Alis Uelsi qəbul edib. AZERTAC xəbər verir ki, xanım Alis Uels Əfqanistan üzrə Beynəlxalq Təmas Qrupunun toplantısına Azərbaycanın ev sahibliyi etməsi ilə bağlı minnətdarlığı bildirdi və bu tədbirin böyük önəm daşıdığını dedi. Dövlətimizin başçısı xanım Alis Uelsin bu tədbirdə iştirak etməsindən məmənluğunu bildirdi.

Xanım Alis Uels bu yaxınlarda qeyd olunmuş Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılmasının 100 illiyi və “Şahdəniz-2” layihəsinin rəsmi açılışı kimi çox tarixi tədbirlərdən az keçmiş Azərbaycana səfər etməsindən məmənluğunu vurğuladı. O, bu mühüm hadisərlərə bağlı ABŞ Prezidenti Donald Trampin Azərbaycan Respublikası Prezidentinə təbrik məktubları göndərdiyini xatırlayaraq bu münasibətlə öz təbriklərini de çatdırıldı.

Dövlətimizin başçısı Amerika Prezidenti Donald Trampin bu iki mühüm hadisə ilə bağlı göndərdiyi məktublara və orada ölkəmiz və ikitərəfli münasibətlərimizlə əlaqədar ifade etdiyi xoş fikirlərə görə minnətdarlığını bildirdi, bunun əlaqələrimizin strateji önemini bir daha nümayiş etdirdiyini dedi və qeyd etdi ki, Azərbaycan tərəfi ABŞ Prezidentinin ölkəmizə

olan münasibətini yüksək qiymətləndirir. Eyni zamanda, Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın həyata keçirdiyi nəhəng enerji layihələrinin reallaşmasına ABŞ hökumətinin verdiyi dəstəyin böyük önəm daşıdığını vurğuladı və bildirdi ki, Azərbaycan hər zaman müxtəlif enerji layihələri, o cümlədən böyük əhəmiyyət daşıyan “Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsinin

reallaşmasında bu dəstəyi hiss edib.

Dövlətimizin başçısı bildirdi ki, Azərbaycan Əfqanistan hökumətinə birbaşa və beynəlxalq səyələr çərçivəsində dəstək göstərir və eyni zamanda, NATO-nun Əfqanistandakı Qətiyyətli Dəstək missiyasına öz töhfəsini verir və bu missiyada Azərbaycan hərbiçilərinin sayı artırılır. Azərbaycan

gələcəkdə de öz hərbçilərinin sayını artırmağa hazırlıdır. Prezident İlham Əliyev daha sonra qeyd etdi ki, xüsusilə Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti işe düşdükdən sonra Azərbaycan Əfqanistana böyük önəm daşıyan logistik dəstəyi təmin edir. Prezident İlham Əliyev bütün bunların Əfqanistan hökuməti tərəfindən yüksək qiymətləndirildiyini dedi.

Azərbaycan Prezidenti qeyd etdi ki, Əfqanistan üzrə Beynəlxalq Təmas Qrupunun toplantısı bunu bir daha nümayiş etdirəcək və Əfqanistanda vəziyyətin sabitləşdirilməsi işinə böyük töhfə verəcək.

Xanım Alis Uels Azərbaycan Prezidenti ile görüşün Əfqanistana dair məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparmaq üçün yaxşı imkan yaratdığını dedi. O, Azərbaycanın Əfqanistana və bu ölkənin xalqına davamlı dəstəyini və eləcə de Əfqanistandakı Qətiyyətli Dəstək missiyasında Azərbaycan hərbçilərinin sayının artırılmasına ABŞ tərəfindən yüksək qiymətləndirildiyini bildirdi. Söhbət zamanı Azərbaycan-ABŞ ikitərəfli münasibətlərinin siyasi, iqtisadi, enerji və təhlükəsizlik sahələrində uğurla inkişaf etdiyi qeyd olundu, əlaqələrimizin bundan sonra da genişlənəcəyinə əminlik ifadə edildi.

Zakir Həsənov: “Azərbaycan Ordusu beynəlxalq sülhə və təhlükəsizliyə ciddi töhfə verməkdədir”

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələr Günü münasibətinde “Güllüstan” sarayında təntənəli mərasim keçirilib. Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildirilər ki, mərasim açıq elan edildikdən sonra ümummilli lider Heydər Əliyevin, Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olan Vətən övladlarının xatirəsi bir daqqəqlik sükütlə yad edilib, dövlət himni səsləndirilib.

Mərasimde dövlət və hökumət rəsmiləri, Milli Məclisin deputatları, xarici ölkələrin respublikamızdakı səfirləri, hərbi attaşeləri, beynəlxalq təşkilatların əməkdaşları, yubiley tədbiri ilə əlaqədar ölkəmizə gələn nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri və müharibə veteranları iştirak ediblər.

Müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov tədbirdə çıxış edərək bildirib ki, xalqımız Azərbaycan Ordusunun yaradılmasının 100-cü ildönümünü yüksək səviyyədə qeyd edir. Ümummilli lider Heydər Əliyevin qeyd etdiyi kimi, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri 1918-ci ildə yaradılmış Cümhuriyyət Ordusunun varıdır. 1918-ci il iyunun 26-də Müselman Korpusunun əsasında Əlahiddə Azərbaycan Korpusunun təşkilinə başlanıb. Ulu önder Heydər Əliyevin 1998-ci il 22 may tarixli Fermanına əsasən Əlahiddə Azərbaycan Korpusunun yaradıldığı gün - 26 iyun tarixi Azərbaycan Ordusu Günü elan edilib. Həmin tarixdən bu günədək Azərbaycan Ordusu parlaq inkişaf yolu keçib.

Nazir vurğulayıb ki, 1918-ci ildə dəst ve qardaş Türkiyədən gelən hərbi qüvvələr və Əlahiddə Azərbaycan Korpusunun bölmələrindən ibarət olan Qafqaz İsləm Ordusunun Azərbaycan torpaqlarını, xüsusilə Bakını işğaldan azad etməsi şanlı tariximizə qızıl hərflərə hekk olunub. Həmçinin 1920-ci ildə Azərbaycan Ordusu dövlətimizin ərazi bütövlüğünə qarşı yönəlmiş erməni təcavüzünün qarşısının alınmasında böyük nailiyyətlər əldə edib. 1991-ci ildə - xalqımız müstəqilliyini bərpə etdikdən sonra Azərbaycan Milli Ordusu yaradılıb və Ordu quruculuğu sahəsində mü-

hüm addımlar atılıb.

Diqqətə çatdırılıb ki, Azərbaycanda müasir ordu quruculuğunun əsası ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulub. Qısa müddədə Ordumuz qarşısına qoyulan hər bir vəzifəni yerine yetirməyə qadir olan mütəşəkkil hərbi qüvvəyə çevrilib. Hazırda Azərbaycan Ordusu Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qabaqcıl orduların sırasında layiqli yer tutub. Ali Baş Komandanın qeyd etdiyi kimi, ordu quruculuğu dövlətimiz üçün en başlıca məsələdir. Azərbaycan Ordusunun müdafiə qüdərətinin

və döyüş qabiliyyətinin artırılması, maddi-texniki təchizatının yaxşılaşdırılması, o cümlədən hərbi qulluqçuların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi bu siyasetin prioritət istiqamətlərindəndir.

Qeyd olunub ki, ölkəmizin beynəlxalq birlik tərəfindən tanınmış torpaqları Ermənistən Respublikası tərəfindən işğal edilib. Dünən birligi və bütün beynəlxalq təşkilatlar ölkəmizin ərazi bütövlüğünü tanır və dəstəkləyir, eləcə de Azərbaycanın haqlı mövqeyini müdafiə edir. Ancaq Ermənistən beynəlxalq hüquq normalarına məhəl qoymur və işğalçılıq niyyətindən el çəkmir.

“Xalqımız, dövlətimiz və Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı tərəfindən Ordumuza və onun şəxsi heyətine göstərilən diqqət və qayğı bir ali məqsəd - torpaqlarımızı erməni işğalçılarından azad edərək respublikamızın ərazi bütövlüğünün bərpasına, regionda sülh və əmin-amanlığın bərqərar olmasına ciddi töhfə verməyə xidmet edir.

Müdafiə Nazirliyi bir çox dövlətlə, həmçinin beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığını ilə dən-ile inkişaf etdirir. Bu gün dövlətimizin qarşısında ciddi təhlükəsizlik məsələlərinin olmasına baxmayaraq, Azərbaycan Ordusu sülhəməramlı əməliyyatlarda iştirak edərək beynəlxalq sülhə və təhlükəsizliyə ciddi töhfə verməkdədir”, - deyə general-polkovnik Zakir Həsənov vurğulayıb.

Sonra bayram münasibətə hərbi paradda iştirak edən xarici dövlətlərin yüksək vəzifəli şəxsləri “Azərbaycan Ordusunun 100 illiyi (1918-2018)” yubiley medalı ilə təltif ediliblər. Tedbir xalq mahnıları, Azərbaycan və xarici bəstekarların əsərlərinin ifa olunduğu bayram konserti ilə yekunlaşıb.

Səməd Seyidov: “Bəzi QHT-lərin mentaliteti dəyişmək istiqamətində xüsusi marağları olur”

Bu gün qeyri-hökumət təşkilatları o dərəcədə fəalidir ki, bəzən onlara həddindən çox inanrıq. Bu, yaxşıdır. Ancaq bəzi məqamlarla, xüsusilə də inam və məsuliyyət məsəlesi ilə bağlı daha diqqətli olmaliyiq. Bu fikri AŞPA-nın yay sessiyası çərçivəsində lüksemburqlu deputat İv Kruştenin "Avropa Şurasına üzv dövlətlərdə QHT-lərin fəaliyyətində yeni məhdudiyyətlər" adlı hesabatının müzakirələrində qurumun vitse-prezidenti və Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri Səməd Seyidov söyləyib.

Səməd Seyidov deyib ki, QHT-lər insanların onlara inamını ve özlərinin insanlar qarşısındaki məsuliyyəti itirib, beşlərini itir, xəcəslərde xərcidən maliyəyələşənlər cəmiyyətdəki mentaliteti dəyişmək isteyirlər. Belə halların Azərbaycanda,

Macaristanda ve diger oklelerde sahidi olmuşuq. Xaricden maliyyeləşən QHT-lər xalqın ənənələri, mentaliteti ile bağlı problemlər yaradıblar. Buna görə QHT-lər mesuliyəti dərk etməlidirlər. Belə halları gördükde onlara inam itir.

Avropa Şurası QHT-lər və dövlətlər arasında əlaqə yaratmaq, ölkə daxilində QHT-lərin rolunu təyin etmək haqqında düşünməlidir. Məhz belə halların nəticəsində Avropana, o cümlədən Birləşmiş Kralıq, Avstriya, Almaniya kimi demokratik ölkələrdə ciddi problemlər yaranır. Avropa Şurası QHT və dövlət nümayəndələrini bir araya getirərək müzakirələr teşkil etməlidir.

“Ruhun həsrəti” filminin təqdimatı keçirilib

Aprel şəhidi, polkovnik-leytenant Raqif Orucova həsr olunmuş "Ruhun həsrəti" sənədli filminin təqdimatı keçirilib. SİA-nın verdiyi məlumata görə, Mətbuat Şurasının (MŞ) təşəbbüsü ilə keçirilən toplantıda kütülevi informasiya vasitələrinin təmsilçiləri, Milli Məclisin deputatları və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər. Tədbirdə ilk olaraq "Ruhun həsrəti" sənədli filmi nümayis olu-

nub. Filmin nümayişinden sonra akademik Gövhər Baxşəliyeva bildirib ki, R. Orucov Murovdağda keşfiyyat bölgüsünün komandiri kimi düşmənle üz-üzə ağır hərbçi hayatı yaşıyib.

Tədbirdə çıxış edən "Kaspi" qəzetinin təsisçisi Sona Vəliyeva filmin ərsəyə gəlməsində əməyi olan hər kəsə təşəkkürünü bildirib. Sona Vəliyeva bildirib ki, qəhrəmanlarımız həqqunda bu cür filmlərin çəkil-

məsi tədqirəlayıq haldır: "Filmdə Raqif Orucovun qəhrəmanlıqları geniş şəkildə eks olunub. Raqif Orucov daim xalqımızın qəlbində yaşayacaq. Biz öz qəhrəmanlarımız barədə geniş təbliğat aparmalıyıq".

Cahangir Məmmədli sənedli filmin telekanallarda nümayişinin zərurılıyını vurğulayıb. Bundan əvvəl aprel şəhidləri olan pilotlara həsr olunmuş "Aprel şəkilləri" sənedli filminin təqdimatının keçirildiyini xatırladan MŞ sədri, millet vekili Əflatun Amaşov qeyd edib ki, "Ruhun həsrəti" filminin çekilişleri Bakıda və Ağdamda aparılmışdır. Tədbir zamanı bildirilib ki, Raqif Orucov Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Ermənistanla müharibədə şəhid verdiyi yeganə briqada komandiridir. Mətbuat Şurası və "Veysəloğlu" Şirkətlər Qrupunun təşəbbüsü ilə hazırlanmış filmin ssenarisi şəhidin həyat yoldaşı Sevinc Orucovaya məxsusdur. Filmin rejissorları Kəmələ Mirzəyeva və Miranə İsmayıllı, layihənin rəhbərləri Ə.Amaşov və Bəxtiyar Qaracadır.

Türkiyə KİV-ləri Bakıda kecirilən hərbi paraddan yazır

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin yaradılmasının 100 illik yubileyi münasibətilə iyunun 26-da Bakının Azadlıq meydanında keçirilən təntənəli hərbi parad qardaş Türkiyənin kütləvi informasiya vəsitələrində geniş işıqlandırılıb. SİA xəber verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin, birinci xanım Mehriban Əliyevanın, dövlət və hökumət rəsmilərinin, Milli Məclisin deputatlarının, xarici ölkələrin respublikamızdakı səfirlərinin, hərbi at-taşelərinin, beynəlxalq təşkilatların əməkdaşlarının, yubiley tədbiri ilə əlaqədar ölkəmizə gelən nümayəndə heyətlərinin rəhbərlərinin, müharibə veteranlarının və paytaxt ictimaiyyətinin nümayəndəlerinin hərbi parada

baxmasının da eks olunduğu informasiyalarda günbegün qüdrətlənən Azerbaycan Silahlı Qüvvələrinin hərətəfli inkişaf edərək qüdrətli orduya çevrilməsinə diqqət çəkilib.

Qardaş ölkənin geniş tərkibli həytələ paradda iştirakı, o cümlədən Türiyə istehsalı olan hərbi texnika və məhsulların Ordumuzun təchizatına daxil edilməsi və s. maraqlı məqamlar informasiyalarda xüsusi vurğulanıb. Anadolu agentliyinin hərbi paraddan yaydığı 45 fotosəkil Silahlı Qüvvələrimizin qüdrətini, Ordumuzun hərbi hazırlığını ve yüksək təchizatını dolğun eks etdirir. Agentliyin 22 foto ilə təqdim etdiyi ikinci fotosessiya isə "Türk Ulduzları" və "Solo Türk" aviasiya qrupları Bakı səmasında serlövhəsi ilə oxucuların diggətincə

çatdırılıb. Bu fotosessiyalar onlara nüfuzlu xəbər portalında da yayılmışdır. Türkiyənin nüfuzlu “Milliyət” “Axsam”, “Star”, “Yeni Şəfəq”, “Sabah” və digər qəzetlərinde də Azadlıq meydanındaki hərbi parad barede geniş informasiyalar dərc edilib. Yازılarda Azərbaycan Ordusunun qüdrətlənməsi qardaş ölkələrimizin və xalqlarımızın qürur mənbəyi kimi təqdim olunub. Azərbaycan Ordusunun yaradılmasının 100 illik yubileyi münasibəti keçirilən hərbi parad Türkiyənin televiziya kanallarında da geniş işıqlandırılıb.

Seymur Orucov: "Azərbaycan xalqı öz ordusu ilə gürur duvur"

“Azərbaycan xalqı öz ordusu ilə qurur duyur. Bugünkü yaranmasının 100 illiyini qeyd etdiyimiz Azərbaycan Silahlı Qüvvələri ən müasir dünya standartlarına cavab verir”. Bu fikri YAP Gənclər Birliyinin sədri, partiya-nın Siyasi Şurasının üzvü Seymour Orucov devib.

S.Orucov bildirib ki, hazırda Azərbaycan Silahlı Qüvvələri dünyanın 50-ən güclü orduları sırasındadır. Onun sözlerine görə, həm Azərbaycan ordusunun maddi-texniki bazası, hərbi hazırlığı, həm də hərbi strateji hazırlığı yüksək səviyyədədir. Bilirsiniz ki, Azərbaycan ordusunun maddi-texniki təminatı ilə bərabər onun savadlı kadrlarının olması da vacib sərtidir.

"Azərbaycanın güclü ordusu müasir tələblərə cavab verən şəkilde, vətənpərvər ruhda qurulub. Ordumuz öz gücünü 2016-ci ilin aprel döyüşlərindən göstərdi. Həm döyüşlərin hazırlıq səviyyəsi, vətənpərvərlilik, həm də əsgərlərimizin fədakarlığı buna ən böyük nümunələrdən biri idi. Məhz bunun nəticəsidir ki, biz qısa müddət ərzində dünyanın ən güclü 50 ordusu sırasına daxil olmuşuq. Hərbi paradların keçirilməsi də həmin o dövlətin qürurudur, dövlətin, milletin Vətənə olan sevgisinin bir göstəricisidir. Nəzərə alsaq ki, ordunun böyük əksəriyyəti gənclərimizdən formalaşıb, bu fakt müasir Azərbaycan gəncliyinin yüksək vətənpərvərlik ruhunda formalasdığı təsdiqləyir. Şübə yoxdur ki, ordumuz cənab Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin əmri ilə torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə hazırlıdır"-dəyə. YAP GB-nin sədr qeyd edib.

Bəhruz Quliyev: "Bu parad Azərbaycan Ordusunun qücünü bütün dünyaya nümayis etdirdi"

“Ölkə Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyətli siyaseti nəticəsində Azərbaycan hərbi potensialı xeyli artırıb, ordumuz en müasir silah-sursat, texnika, avadanlıqları təmin olunub. Eyni zamanda, addi-texniki təchizat və döyüşməbiliyyəti artırılıb”. Bu fikirləri “əs” qəzetinin baş redaktoru Əhrüz Quliyev devib.

B. Quliyev bildirib ki, Silahlı Qüvvələrimiz Cənubi Qafqazın ən güclü ordusu sırasında yer almaqla yanaşı, dünya orduları sırasında 50-ci yerde qərarlaşış. Onun sözlərinə görə, Prezident İlham Əliyev iyunun 26-da keçirilən hərbi paraddakı çıxışında bu və digər əhəmiyyətli nüanslara toxunaraq vurğulayıb ki, Ordumuz müasir maddi-texniki təchizat baxımından dünyanın ən nadir ölkələrindən biridir və Silahlı Qüvvələrimizin döyüş qabiliyyəti yüksək səviyyədədir, hərbi sənayemiz ən müasir qaydalara uyğun olaraq inkişaf edir.

B.Quliyev onu da qeyd edib ki, təkcə 2016-ci ilin aprel döyüşlərinde, eləcə də bu ilin ayında Naxçıvanda əldə edilən möhtəşəm hərbi zəfərlərimiz Ordumuzun gücünü və qabiliyyətini nümayiş etdirdi: "İşğal altında olmuş torpaqlarımızın düşmən tapdağından azad edilməsi mərhələsi ölkə rəhbərimizin də qeyd etdiyi kimi davam edəcək və bu parad Azərbaycan Ordusunun gücünü düşmənə və bütün dünyaya nümayiş etdirəcəkdir. Belə ki, cəbhədə əldə edilən qələbələr, xüsusilə aprel döyüşləri Ermənistanın öz ordusu ilə bağlı yayıldığı mifi darmadağın etdi. Habelə, Naxçıvan əməliyyatı da göstərdi ki, Azərbaycan Ordusu güclü Ordudur ve istənilən vəzifəni yerinə yetire bilər. Möhtərem Ali Baş Komandanımız bu faktora da toxunaraq vurğuladı ki, Ermənistan Azərbaycanla rəqabət apara bilmir və heç vaxt buna nail ola bilməyəcək. O cümlədən, Azərbaycan heç vaxt işğalla barışmayacaq və öz ərazi bütövlüyünü bərpa edəcək. Əlbəttə, biz bu reallıqları öz gözərimizlə görür və şahidi oluruq ki, Silahlı Qüvvələrimiz hər an torpaqlarımızı işğaldan azad edə bilmək qüvvəndədir.

Baş redaktör deyib ki, işgalçi Ermənistan da artıq bu gerçekliyi anlayır. Çünkü vaxtılı onların tapdağı altında olan ərazilərimizdə müqəddəs üçrəngli bayraqımız dalğalanmaqdadır. “Dövlətimizin başçısı da bu məsələni öncə çəkərək vurğuladı ki, bu gün hərbçilərimiz ermənilərin ərazimizdə qazdıqları səngərlərde xidmət göstərirlər. Şanlı Ordumuz bunu əməli şəkildə bütün dünyaya sübut etdi. Söz yox ki, cənab Prezidentin də dediyi kimi, gün gələcək, işğaldan azad olunmuş torpaqlarda qaldırılan Azərbaycan bayrağı “Azadlıq” meydanına getiriləcək və hərbi paradda nümayiş etdiriləcək. Biz, dövlətimizi sevən, onun uğrunda hər an canımızdan keçməyə hazır olan vətəndaşlar olaraq, məhz bu gerçekliyə inanır, Ali Baş Komandanlığınızın ətrafında birləşərək, Onun əmrini gözləyirik”-deyə, B.Quliyev vurğulayıb.

"Sərhəd" Hərbi-İdman Oyunlarının final mərhələsinin təntənəli açılışı olub

Dövlət Sərhəd Xidmətinin mətbuat mərkəzindən qəzetiimizə verilən məlumataya görə, Dövlət Sərhəd Xidmətinin Lənkeran sərhəd dəstəsində "Sərhəd" Hərbi-İdman Oyunlarının final mərhələsinin təntənəli açılış mərasimi keçirilib.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 100 illik yubileyinə təsadüf edən tədbirdə çıxış edənlər Ulu Önder Heydər

rayonu Yuxarı Zeyxur tam orta məktəbinin "Zeyxur" və Xəzər rayonu 117 №-li tam orta məktəbinin "Xəzər" komandaları iştirak ediblər.

"Sərhəd" Hərbi-İdman Oyunlarının final mərhələsində məktəblilər, ənənəvi olaraq, "Sıra hazırlığı", "Sərhəd naryadı tərefindən nəqliyyat vasitələrinə baxışın təşkili", "Avtomatın sökülməsi və yığılması", "Sərhəd pozucusunun yaxalanması" və onun

Əliyevin dövlət sərhədlərimizin qorunması, Azərbaycan sərhəd mühafizəsinin formallaşması və inkişafı istiqamətindəki xidmətlərini, böyük dövlət xadiminin müşayiñleşdiriyi milli sərhəd stratejiyasının Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı Cənab İlham Əliyev tərefində uğurla həyata keçirilməsi sayəsində ölkəmizin sərhəd mühafizəsinin en müasir teleblər səviyyəsinə qaldırılmasını böyük iftخار hissi ilə qeyd ediblər.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin, Təhsil Nazirliyinin, Gənclər və İdman Nazirliyinin birge tədbirlər planı əsasında, hər il ənənəvi olaraq,

keçirilən "Sərhəd" Hərbi-İdman Oyunlarının gənc nəslin Vətəne sədaqət ruhunda tərbiye olunmasında, sərhədçi peşəsinə marağın artırılmasında böyük rol oynadığı xüsuslu vurgulanıb.

"Sərhəd" Hərbi-İdman Oyunlarına respublikamızın 34 sərhədyanı və digər rayonlarından 178 məktəbin 890 nəfər sağirdi qatılmış və gərgin mübarizə şəraitində keçən oyunların zona yarışlarının qalibi olmuş 10 komanda final mərhələsinə vəsiqə qazanıb.

Oyunların final mərhələsində Naxçıvan MR Babek rayonunun Nehrəm kəndinin 2 №-li tam orta məktəbinin "Babek", Beyləqan rayonu Araz qəsəbesinin 1 №-li tam

ZÜMRÜD

orta məktəbinin "Araz", Cəlilabad rayonu Ləkin kənd tam orta məktəbinin "Ləkin", Lənkəran rayonu Haftoni kənd tam orta məktəbinin "Xəzər", Qəbələ rayonu Vəndam kənd tam orta məktəbinin "Vəndam-1", Zaqatala rayonu Yuxarı Çardaxlar kənd tam orta məktəbinin "Sərhədçi", Yevlax rayonu 5 №-li tam orta məktəbinin "Çevikləri", Qazax rayonu 1-ci Şıxlı kənd tam orta məktəbinin "Dəli Kür", Qusar

Vüqar Rəhimzadə: "Lələtəpə, Günnüt zəfərləri ordumuzun gücün, qüdrətinin göstəricisidir"

Bu il Azərbaycanda ictimai-siyasi tarixində müüm hadisələrlə yadda qalaçaq. Bu mənada, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin (AXC) yaradılmasının 100 illik yubileyini xüsuslu olaraq vurğulamaq lazımdır. Bu şərəflə tarix Azərbaycanın dövlətçilik ənənələrinin zənginliyindən xəber verir. Bu il biz həm də Silahlı Qüvvələrimizin yaradılmasının 100 illik yubileyini qeyd edirik. Məhz 1918-ci ilde, AXC dövründə Azərbaycan Ordusunun yaradılması ilə bağlı qərar verildi. Çok təessüs ki, AXC-nin 23 ay ömrü sürməsi nəticəsində Azərbaycan Milli Ordusunun formallaşması yarımcı qaldı. 1991-ci ilde dövlət müstəqilliyinin bərpasından sonra ordu ilə bağlı aparılan islahatlar o qədər də ürəkaçan deyildi. Ele bunun nəticəsində torpaqlarımızın 20 faizi Ermənistan tərefindən işğal edildi. Nizamsız silahlı birləşmələr düşmən işğalının qarşısını ala bilmədi. Hökumət daxilindəki satqınlar "səyi" nəticəsində Ermənistan işğalçılığı və soyqırımı siyasetini həyata keçirməkdə idi. 1993-cü ilde Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin xalqın tekidli tələbi ilə ikinçi dəfə hakimiyyətə qayıdışı sayəsində işğalın qarşısı alındı və atəşkəs əldə edildi. Ölkədəki xaos və anarxiya son qoyuldu, ictimai-siyasi sabitlik yardıldı. Bütün bunlarla yanaşı, Azərbaycan Ordusu yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoydu." Bu fikirləri KİV-e açıqlamasında Yeni Azərbaycan Partiyası Siyasi Şurasının üzvü, "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə bildirib.

Vüqar Rəhimzadə qeyd edib ki, bu il 100 illik yubileyi qeyd edilən Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında öz gücү, maddi-texniki təminatı, nizami və hazırlığı ilə seçilir: "1993-2003-cü illər ərzində Azərbaycanda ordu quruculuğu sahəsində müüm işlər görüldü, yeni uğurlar əldə edildi. 2003-cü ildən başlayaraq Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin məqsədönlü fealiyyəti nəticəsində Azərbaycan Ordusu tamamilə yeni tərəqqi dövrüne qədəm qoydu. Ordumuz ən müasir silahlar və hərbi texnika ilə təmin edildi. Dövlət bütçesindən hərbi sahəye ayrılan xərclər dəfələrlə artırıldı və müüm kadrlar islahatları həyata keçirildi. 2003-cü ildən bu günə qədər hərbi xərclər 15 dəfə artıb. Onlarla hərbi şəhərcik yaradılıb. Hərb-

çilərin mənzil-meişət məsələləri yüksək səviyyədə öz həllini tapır. Son illərdə 20-dən çox hərbi zavod yaradılıb, 1200 adda hərbi təyinatlı müxtəlif məhsul istehsal olunur. Həyata keçirilən bütün bu tədbirlər nəticəsində, Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında ən güclü ordular sırasına daxil olub."

"İki sahil" qəzetinin baş redaktoru vurğulayıb ki, iyun ayının 26-da Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin 100 illik yubileyi münasibətə keçirilən möhtəşəm hərbi parad bir dəha ordumuzun gücünü dünyaya nümayiş etdirdi: "Paradda 240-dən çox hərbi texnika, gəmilər, 70-dən artıq uçaq vasitəsi, ən müasir zirehli texnikalar, raket və artilleriya qurğuları, hava hücumundan müdafiə sistemleri, helikopterlər, pilotsuz uçaq aparatları və s. nümayiş etdirdi. Təntənəli hərbi paradda çıxış edən Möhtərəm Prezidentimiz, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev bəyan etdi ki, 2003-cü ildən başlayaraq, bütün istiqamətlər üzrə işlər sürtə gedir, o cümlədən, ordu quruculuğu sahəsində: "Ordu quruculuğu bizim üçün en başlıca, en prioritət məsələdir. Bu da təbiidir. Cənki biz müharibə şəraitində yaşayırıq. Müharibə hələ bitməyib. Müharibənin birinci mərhəlesi başa çatıb. Bizim əsas vezifəmiz ölkəmizin ərazi bütövlüyünü bərpa etməkdir." Ali Baş Komandanın bu bəyanatı Ordumuzun ruh yüksəkliyini daha da artırır, gələcək zəfərlər və qələbələr üçün stimul yaradır."

Vüqar Rəhimzadə onu da əlavə edib ki, Azərbaycan Ordusu bu gün torpaqlarımızı işğaldən azad etməyə tam hazırlıdır: "2016-ci ilin aprel döyüşləri, eyni zamanda, keçən ay Naxçıvanın 1990-ci illərin əvvellərində ermənilər tərefindən zəbt edilmiş 11 min hektar torpağının Naxçıvan Əlahiddə Ümumqoşun Ordusu tərefindən aparılmış uğurlu eməliyyat nəticəsində, azad edilmiş bir dəha bu reallığı ortaya qoyur. Lələtəpə, Günnüt zəfərləri ordumuzun gücünün və qüdrətinin göstəricisidir. Düşmən işğalından azad edilən bu torpaqlara sancılan Azərbaycan bayrağı gün gələcək Şuşada, Xankendidə, Laçında dalgalanacaq. O gün üzəqda deyil..."

Müdafiə Nazirliyi: Ordumuzun əks-həmlə əməliyyatı Ermənistani nokauta salıb

Naxçıvan istiqamətində Ordumuzun həyata keçirdiyi əks-həmlə əməliyyatı Ermənistani həqiqi mənada nokauta salıb. Ermənistani mətbuatının "Günnüt əməliyyatı"nı növbəti dəfə müzakirəyə çıxarması bunu bir daha sübut edir.

Bunu Naxçıvan Əlahiddə Ümumqoşun Ordusunun uğurlu əməliyyat keçirərək 11 min hektar ərazilini düşməndən təmizləməsindən sonra Ermənistən media nümayəndələrinin bir qrupunun guya heç bir şey olmamış kimi cəbhənin həmin istiqamətinə səfər etməsi barədə məlumatla əlaqədar olaraq Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildirilər. Nazirliyin açıqlamasında qeyd olunub: "Azərbaycan əsgərinin vurdugu tərs sillədən özünə gələ bilməyen və məğlubiyyəti həzm etmek iqtidarından olmayan Ermənistən hərbi-siyasi rəhbərliyi xalqının qorxusundan dolayı yollar və müxtəlif uydurmalar hesabına özünə bərət qazanmağa çalışır. Azərbaycan tərəfinin

azad edilmiş ərazilərdən nümayiş etdirdiyi video-foto çəkilislərə heç bir tutarlı faktla cavab verə bilməyən Ermənistən məkanı belli olmayan, hansısa dağlıq ərazilərə "press-tur"lar təşkil etməkdən başqa çıxış yolu qalmır. Azərbaycan əsgərinin Naxçıvanda azad etdiyi əraziləre mülki əhalinin qayıması, bu yerlərdə həyatın yenidən bərpa edilməsi artıq müzakirə olunmayan danılmaz faktdır".

"Hərbi parad ölkəmizdə ordu quruculuğu işinin yüksək səviyyədə təşkil olunmasının əyani nümayishi id"

Azərbaycan Ordusunun 100 illiyi münasibətə təşkil olunmuş parad, əs-lində ölkəmizdə həyata keçirilən ordu quruculuğu işinin necə yüksək səviyyədə təşkil olunmasının əyani nümayishi id". Bunu SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin deputati, "Yeni Azərbaycan" qəzetiñin baş redaktoru Hikmet Babaoglu deyib. Millət vəkilinin sözlərinə görə, hər bir azərbaycanlı dərk edir ki, hazırkı mürekkeb tarixi şəraitdə ölkəmizin ərazi bütövlüyünün bərpası məsələsində arxalana biləcəyimiz yegane güclər milli ordumuzdur: "Ona görə də Ali Baş Komandanımız, Prezident İlham Əliyev öz çıxışında bildirdi ki, Azərbaycan işgalla heç vaxt barışma-yacaq. Azərbaycan öz ərazi bütövlüyü-nü bərpa etməlidir və bərpa edəcək. Bunun üçün güclü ordu yaratmali idik. Bu gün tam əminliklə deyə bilerəm ki, buna nail ola bilmişik. Hazırda Ordumuzun belə güclü olması, en müasir silahlara tehciz edilməsi, döyüş tapş-

rıclarını qüsursuz yerine yetirə bilmesi hərbi-siyasi reallıqdır. Bu reallıq bizdə qürur və fəxarət yaratdığı kimi işgalçi Ermənistanda da qorxu və vahimə ya-radır".

Hikmet Babaoglu deyib ki, Ali Baş Komandanımızın çıxışından dərhal sonra işgalçi Ermənistən mətbuatının bu çıxışda səsləndirilən hər bir fikri ayri-ayrılıqda təhlil etməsi təsadüfi deyil: "Ancaq düşmənin məsələyə münasibəti reallığı deyişmir. Azərbaycan or-

dusu bir-birinin ardına elek qəlebeləre imza atır ki, bu ciddi uğurlar problemin hellində yeni mərhələ yaradacaq keyfiyyət dəyişiklikləri formalasdırır". Millət vəkilin fikrincə, aprel döyüşlərlə başlayan bu yeni mərhələ Gündüt kəndinin və etraf yüksəkliklərin işğaldan azad edilməsile davam edir.

"Biz addım-addım məqsədlərimizə doğru irelileyirik. Hazırkı hərbi vəziyyəti təsvir edən Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, düşmən bilməlidir ki, onun bir dənə də olsun hərbi və ya strateji obyekti yoxdur ki, Azərbaycan Ordusu onu məhv edə bilməsin. Düşmənin bütün hərbi obyektləri, bütün strateji əhəmiyyətli məntəqələri Azərbaycan Ordusu tərəfindən məhv edilə bilər", - deyən baş redaktor əlavə edib ki, paradda nümayiş etdirilen yaxud etdirilməyən silah və sursatlarımız, ordumuzun yüksək döyüş qabiliyyəti və vətənpərvərlik əhval-ruhiyyəsi hazırlı vəziyyətde Azərbaycanın üstünlüyünü diqtə edən esas amillərdir.

və Ordusu ilə fəxr etdiyini görmək çox xoşdur.

İnsan Hüquqları XXI əsr Fondunun sədri Şahin Camalov: "Qarabağın geri alınması və Azərbaycana qovuşması uzaqda deyil"

- Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin Azərbaycan Milli Ordusunun 100 illiyi ilə bağlı keçirilən hərbi paradlar birinci növbədə Azərbaycan dövlətinin gücünü dünyaya göstərilməsi baxımından çox əhəmiyyətli idi. Cənab Prezident İlham Əliyevin oradakı çıxışı və məsələyə münasibəti, ümumiyyətə, bir daha göstərdi ki, biz Qarabağı unut-mamışız və Qarabağın geri alınması və Azərbaycana qovuşması uzaqda deyil. Azərbaycan Ordusunun 100 illiyi ilə bağlı keçirilən təntənəli hərbi parad zamanı göstərilən hərbi texnika düşməni açıq şəkildə ciddi xəbərdarlıq idi. Cənab Prezidentimiz qətiyyətli mövqeyi hər bir vətəndaşımız üçün çox böyük ruhlandırıcı amildir. Etiraf edək ki, Cənab Prezidentin son illər apardığı uğurlu daxili və xarici siyasət ölkəmizin hərbi qüdrətinin güclənməsinə səbəb olub, ölkəmizin beynəlxalq nüfuzunun artmasına gətirib çıxarıb. Hər bir ölkə vətəndaşının öz güclü Prezidenti

Tarixi zəfər

"Hərbi parad bir daha Azərbaycan dövlətinin çox böyük hərbi qüdrətə və gücə malik olduğunu təsdiq etdi"

Məlum olduğu kimi, iyunun 26-da Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin yaradılmasının 100 illik yubileyi münasibətə Bakının "Azadlıq" meydانında təntənəli hərbi parad keçirildi. Təntənəli mərasimdə 240-dan çox hərbi texnika, gəmilər, 70-dən artıq uçuş vasitəsi, o cümlədən, silahlanmaya yeni qəbul edilmiş en müasir zirehli texnikalar, raket və artilleriya qurğuları, hava hücumundan müdafiə sistemləri, helikopterlər, pilotlər ucuş aparatları kimi müxtəlif növ en yeni silah və texnikalar nümayiş olunub. Söhbət etdiyimiz müsahibələrimiz paradın yüksək səviyyədə təşkil olunmasının və keçirilməsinin Azərbaycan Ordusunun gücünün və qüdrətinin nümunəsi olduğunu bildirdilər.

Millət vəkili Tahir Mirkılı: "Keçirilən hərbi parad dostları sevindirdi, düşmənləri qorxuya saldı"

- 100 il önce yaranan Azərbaycan Ordusu bu gün dünyadan en güclü 50 ordu-

"Paralel" qəzetiñin baş redaktoru Tapdıq Abbas: "Hər bir ölkə vətəndaşının öz güclü Prezidenti və Ordusu ilə fəxr etdiyini görmək çox xoşdur"

- Azərbaycan Ordusunun yaranmasının 100 illik yubileyine həsr olunmuş hərbi parad olduqca möhtəşəm keçirildi. Bu hərbi pa-

DSX əməkdaşlarının uğurlu əməliyyatları davam edir

Dövlət Sərhəd Xidmətinin Mətbuat Mərkəzinin məlumatına görə, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti tərəfindən etibarlı sərhəd mühafizəsinin təmin edilməsi sahəsində əməliyyat-xətti və sərhəd-mühafizə tədbirləri uğurla davam etdirilir. Belə ki, 2018-ci ilin 24 iyun tarixində 23:30 radələrində DSX əməkdaşlarının sayıqlığı və peşəkarlığı sayəsində külli miqdarda narkotik vasitənin qanunsuz dövriyyədən çıxarılması təmin olunub.

Həmin tarixdə Lənkəran rayonunun Vel kəndi yaxınlığında sahil nəzarəti məntəqəsinin xidməti sahəsində toy mərasimi üçün xüsusi bəzədilmiş "Wolksvagen" markalı AZ 90-HC-666 dövlət nömrə nişanlı avtomobil ilə əraziyə gelmiş 2 nəfər naməlum şəxsin hərəkətləri diqqəti cəlb edibdir. Belə ki, həmin şəxslərin sahildən 10-15 metr aralı ola-ri əraziyə güllələrə bəzədilmiş avtomobile gecə vaxtı gəlmələri, onlardan birinin avtomobilən düşərək, aralanması və əlinde dolu kisa ilə qayıtması şübhə doğurubdur.

Qeyd edilən şəxslər şübhəli şəxs qismində saxlanılmış, avtomobile qoyulan kisənin içərisində ümumi çekisi 8 kq 405 qram olan narkotik madde (o cümlədən, 6 kq 115 qram tiryək, 250 qram metafetamin, 1 kq həşiq qətranı, 1 kq 40 qram heroin) aşkar olunubdur. Saxlanılmış vətəndaşların şəxsiyyəti dəqiqləşdirilib, onların Lənkəran rayon sakinləri 1982-ci il təvəllüdü Məmmədov Məmməd Əsəd oğlu və 1983-cü il təvəllüdü Kərimov Aqşin Qubad oğlu olmaları müəyyən edilibdir.

Fakt üzrə Dövlət Sərhəd Xidmətinin İştintaq və Tehqiqat idarəsi tərəfindən Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə cinayət işi başlanılıbdır.

R.HÜSEYNOVA

ABŞ Dövlət Departamentinin təmsilçisi Azərbaycana gələcək

ABŞ dövlət katibinin Cənubi və Mərkəzi Asiya məsələləri üzrə köməkçisinin birinci müavini Alis Uels Azərbaycana gələcək. SİA-nın məlumatına görə, bu barədə ABŞ Dövlət Departamentinin rəsmi saytında bildirilib. Məlumatı görə, A.Uels 27-29 iyun tarixlərində Bakıda səfərdə olacaq. O Bakıda iyunun 28-də keçiriləcək Əfqanistan üzrə Beynəlxalq Təmas Qurunun toplantısında iştirak edəcək. Səfər çərçivəsində ABŞ rəsmisi Azərbaycan hökumətinin yüksək səviyyəli rəsmiləri görüşərək Azərbaycanın Əfqanistan hökumətinə və NATO-nun Əfqanistandakı qətiyyətli dəstək missiyasına davamlı dəstəyinə görə təşəkkür edəcəyi bildirilir. Xanım Uels eyni zamanda İsləm Əməkdaşlıq Təşkilatının (İƏT) yüksək səviyyəli nümayəndələri ilə də görüşəcək.

damda və digər işğal altındadır. Landırmağa qadirdir. da olan torpaqlarımızda üç-rəngli bayraqımızı dalğa-

GÜLYANƏ

28 iyun 2018-ci il

Qarşılıqlı tərəfdaşlıq münasibətlərinə önem verən Azərbaycan dünyaya integrasiya edir

Strateji-coğrafi mövqeyinə görə zaman-zaman gücərin diqqət mərkəzində olan, müxtəlif təzyiqlərə məruz qalan Azərbaycan gərgin ictimai-siyasi dövrünü yaşasa da, müstəqillik uğrunda mübarizəsi illəri, qərinələri əhatə edib. Ötən əsrin əvvəllərində, 1918-ci il mayın 28-də müsəlman Şərqində ilk demokratik, parlamentli respublika olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti yaradılsa da, müəyyən təzyiqlərən sonra cəmi 23 ay yaşadı.

Ancaq AXC qısa zaman mesafesinde söz azadlığı, demokratiya, gender bərabərliyi kimi dəyərlərə imza atdı ve müsəlman xalqlarına müstəmləkəciliyən xilas olmayıñ, nücatın yoluñ göstərdi. Cümhuriyyət dövründə milli ordunun yaradılması, attributlar, dövlət dili haqqında qanunların qəbul olunması, Azərbaycanın sərhədlerinin və təhlükəsizliyinin temini istiqamətində böyük işlər görüldü. Cəmi üç ay ərzində parlamentdə təxminən 270-dək qanun layihəsinin müzakirəye çıxarılması və 230-nun qəbulu milli dövlətçiliyin əsaslarının formalasdırılmasına və gücləndirilməsinə təsirini göstərdi.

Bəli, tarixdə izi və rolü olan AXC-nin yanrıma tarixində 100 il ötür və xalqımız bu yubiley tədbirini böyük sevinc və qürurla qeyd edir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 2018-ci ilin ölkəmizde "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti III" elan olunması və Cümhuriyyətin 100 illik yubileyinin yüksək səviyyəde qeyd edilmesi ilə bağlı məlum sərəncamları dövlətçilik tariximizə olan böyük ehtiramdır.

"MÜSTƏQİLLİK HƏR ŞEYDƏN ƏVVƏL DÖVLƏTİN, XALQIN MARAQ VƏ MƏNAFEYİNƏ UYGUN MÜSTƏQİL SİYASƏTİ HƏYATA KEÇİRƏMƏK DEMƏKDİR"

Bu gün iyirmi birinci yüzillikdə AXC-nin hüquqi varisi olan müstəqil Azərbaycan Respublikası dövrünün demokratik dəyərlərinə sadıq qalaraq, sürətli inkişaf dövrünü yaşayır və dünya birliliyində layiqli yer tutur. Sosial, iqtisadi, siyasi və mədəni sahələrdə əldə edilən yüksək göstəricilər və nəticələr ölkəmizin qüdrətini daha da artırır. Dövlətimizin sürətli və ardıcıl inkişafına təkan verən bütün amillər, böyük uzaqqörənliliklə hazırlanmış inkişaf strategiyasının uğurlu tətbiqi, həqiqətən də, Azərbaycanı müasir dünyamızda dünyanın görünən tərifinə çevirir. Dünyanın ele bir ölkəsi yoxdur ki, Azərbaycan orada öz sözünü deməsin. AXC-nin varisi olan ölkəmiz dövlət başçısının həyata keçirdiyi çoxtərəfli və balanslaşdırılmış siyasəti nəticəsində regionun en güclü, nüfuzlu dövlətinə çevrilib və son 15 ilde bütün sahələr üzrə böyük uğurlara imza atıb. İstər ictimai-siyasi baxışları, istər mədəni-sosial layihələri, istərsə də mötəbər təbdirlərin iştirakçısı olaraq. Bu işə təkan verən Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyevin fasiləsiz və qətiyyətli fəaliyyətidir. Bir çox layihələrlə dünya miqyasında tanınan və birmənalı olaraq, belə təbdirlərin təşəbbüskarı kimi nüfuz qazanan Azərbaycan dünyaya olduğu kimi - tarixən müxtəlif xalqlar və dinlər arasında qarşılıqlı hörmətə və etimada əsaslanan səmimi dostluq və əməkdaşlıq münasibet-

lərinin mövcud olduğu, yüksək tolerantlıq ənənələrinin formalasdığı dünyəvi, çoxmilətli və çoxkonfessiyali dövlət kimi teqdim edilir. Şərqli Qərb arasında körpü rolunu oynayan Azərbaycan bütün sərvətləri - maddi və mənəvi sərvətləri, ən əsası isə sülhün, sabitliyin, əmin-amanlığın hökmü sürdüyü məkan olaraq dünya ölkələri arasında əlaqələrini gücləndirib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışlarının birində vurğulayıb ki, Azərbaycan öz gələcəyini dünya məkanına daha geniş integrasiya edilməsində görür: "Biz bu istiqamətdə həllədici addımlar atıraq və mən Avropa və beynəlxalq strukturlarla əlaqələrin daha da möhkəmlənəcəyinə əminəm. Müstəqillik yalnız dövlətin attributlarında, rəmzlərdə ifadə olunmur. Müstəqillik hər şəyden əvvəl dövlətin, xalqın maraq və mənəfeyinə uyğun müstəqil siyaseti həyata keçirmək deməkdir". Artıq bu fikirlər öz təsdiqini tapıb. Azərbaycan dünyanın eşidilən səsine çərilib. Bu gün dünyanın 50-dən artıq xarici ölkəsində Azərbaycan səfirləyi, eyni zamanda, təmsilcilik ofisləri, beynəlxalq təşkilat yanında missiyası və baş konsulluqları fəaliyyət göstərir. Respublikamızda da xarici dövlətlərin səfirləyi, baş konsulluq, fəxri konsulluq və beynəlxalq təşkilatın nümayəndəliyi var. Bu, artıq Azərbaycanın dünya dövlətləri ilə qurduğu əlaqələrin əsas faktorlarındanandır. Bu gün Azərbaycan mövcud problemləri və uğurları dünya dövlətlərinin, dünya xalqlarının, beynəlxalq qurumların diqqətinə çatdırmaq istiqamətində kifayət qədər lahiyeləri, tədbirləri gerçəkləşdirib. Müasir dünyada beynəlxalq ictimaiyyətin üzləşdiyi çətinliklərin aradan qalırılmasında mədəniyyətlər və konfessiyalar arasında dialoq və əməkdaşlığın aparılması vacib və əhəmiyyətli məsələlərdən olduğundan, buna xususi olaraq diqqət ayırrı. Mövcud problemlərin qarşısının anılmasında beynəlxalq səviyyədə səylər və güclər birləşdirilir, ümumi məqsədə doğru addımlar atılır. Ele son illərdə beynəlxalq səviyyəli tədbirlərə ev sahibliyi edən Azərbaycanda aparılan müzakirələr, müasir dövrün təhləblərinə cavab olan çağrıları, müasir dünya üçün əhəmiyyət kəsb edir. Bu gün müstəqil Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə iqtisadi və siyasi mövqeyini daha da möhkəmləndirməsi, beynəlxalq qurumların hesabatlarında islahatçı ölkə kimi yer tutması, dünyanın nüfuzlu təşkilatlarının Azərbaycanın mövqeyini dəstekləyən qərar və qətnamələr qəbul etməsi ölkəmizin seçdiyi yoluñ düzgün olduğunu təsdiqləyir. Dünya Bankı, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı, Asiya İnkişaf Bankı, beynə-

rib. Ölkə başçısının "dünya birliyi bu gün bizi dəstekləyir" ifadəsi, məhz Azərbaycan həqiqətlərinin göstəricisidir. Belə bir demokratik dəyərlərə, iqtisadi və siyasi gücü malik olan ölkəmizin dünya birliyinə integrasiyası, region ölkələri və diger dövlətlərlə, beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığı daha da inkişaf edir. Bu gün tam cəsarətə demək olar ki, ölkəmizdə aparılan müstəqil dövlət quruculuğu prosesində iqtisadi islahatların və inkişafın Azərbaycan modeli yaranıb. Bu gün dünyanın aparıcı dövlətləri və təşkilatları Azərbaycanı Cənubi Qafqazın təhlükəsizlik qarantı adlandırırlar. Müasir çağrıslara cavab verən Azərbaycanın nəhəng transmilli layihələri də həm iqtisadi, həm sosial, həm də siyasi əhəmiyyəti baxımından diqqətəlayiqdir. Hər bir belə layihə sosial-iqtisadi inkişafı təmin etməkə bərabər, həmin region dövlətlərinin də siyasi bağantwortlarının güclənməsinə və strateji tərəfdaşlığını səbəb olur. Azərbaycanın müstəqillik tarixində daha bir əlamətdar hadisələrdən olan "Cənub Qaz Dəhlizi"nin açılışı ölkə başçısının qətiyyəti və siyasi iradəsinin nəticəsidir. Sühün və təhlükəsizliyin möhkəmlənməsinə töhfə verən Azərbaycan, növbəti dəfə bütün dünyaya bəyan etdi ki, ölkəmizin təşəbbüsü ilə qlobal əhəmiyyətli layihələr həyata keçirilir. Bakı-Tbilisi-Qars Dəmir Yolunun açılışı rejonda sabitliyə, eləcə də, iqtisadi inkişafın böyük töhfə oldu. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Bakı-Tbilisi-Qars Dəmir Yolunun açılış mərasimindəki çıxışında bu yolun tikintisinin Azərbaycan-Gürcüstan-Türkiyə arasındaki dostluğun və qardaşlığın nəticəsi olduğunu vurgulayıb: "Üç ölkə bütün sahələrdə uğurla əməkdaşlıq edirlər, bir-birini dəstəkləyirlər, ölkələrimiz və xalqlarımız üçün önemli olan və dünya üçün önemli olan layihələri icra edirlər. Bakı-Tbilisi-Qars bu layihələrin arasında öz layiqli yeri tutmuş bir layihədir". "Cənub Qaz Dəhlizi"nin açılışı isə daha geniş miqyası əhatə edir. Beynəlxalq əməkdaşlıq çərçivəsində heyata keçirilən bu layihə energetik sahəsində, eləcə də, digər sahələrdə Avropada, bölgədə əməkdaşlığın dərinleşməsinə müsbət təsirini göstərir. "Cənub Qaz Dəhlizi"nin icrasında yeddi ölkənin - Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiye, Bolqarıstan, Yunanistan, Albaniya və İtalya kimi ölkələrin iştirakçı fikirlerimizə esasdır. Hətta beynəlxalq əməkdaşlıq çərçivəsində ərəsəyə gələn "Cənub Qaz Dəhlizi"ndə Bosniya və Herseqovina, Xorvatiya və Monteneqronın da adını qeyd etməliyik. Bu gün təkcə region üçün deyil, bütövlükdə, qlobal əhəmiyyətli layihə hesab edilən "Cənub Qaz Dəhlizi" müstəqil dövlətimizin dünya ölkələrinə integrasiya olunmasında daha bir nümunəsidir.

Bütün bu və ya digər layihələrin icrası, qeyd etdiyimiz kimi, ölkəmizdə hökm sürən sabitliyin, əmin-amanlığın və iqtisadi yüksəlişin məntiqi nəticəsidir. Azərbaycan demokratik ənənələrə sadıq, qarşılıqlı tərəfdaşlıq münasibətlərinə önem verən bir dövlət kimi dünyaya integrasiya edir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütüvə İnformasiya Vasitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Fonduñun keçirdiyi müsabiqəyə təqdim etmək üçün verilir

Uşaq Hüquqları haqqında Konvensiyada uşaq hüquqlarının müdafiası məsələləri

Uşaq hüquqları haqqında 1989-cu il Konvensiyasının əsas xüsusiyyətlərinə bəhs edən N.Kantvel 1989-cu il Konvensiyasını hüquqların siyahısı kimi deyil, uşaqlara münasibət də dövlətlərin öhdəliklərinin kompilyasiyi kimi xarakterizə edir.

Konvensiya uşaq-aile-dövlət münasibətlərini dəqiqlik tənzimləyir. Aile uşağı cəmiyyətin işinə hazırlanmaqdə mühüm halqa hesab edilir. Bu isə Konvensiyanın Preambleının 6-ci bəndində dəqiqlik göstərilir. Daha sonra, hesab edilir ki, Konvensiya ilə uşaq hüquqlarının bu istiqamətə dövlətlərin öhdəlikləri ilə eks olunması onun müsbət xüsusiyyəti kimi qeyd edilməlidir.

Uşaq Hüquqları haqqında 1989-cu il Konvensiyasını ciddi müdafiə etmək üçün BMT çərçivəsində Nyu-Yorkda 1990-ci ildə keçirilmiş və 71 dövlətin dövlət və hökumət başçılarının iştirakı ilə keçirilmiş konfransda bununla əlaqədar məsələlər xüsusi müzakirə edilmişdir. Burada uşaqların yaşaması, müdafiəsi və inkişafının təmin edilməsi üzrə Umumdünya Bəyannamesi və Bəyannamənin həyata keçirilməsi üzrə Fəaliyyət Planı qəbul edilmişdir.

Nadir Adilov yazır: "Bu sahədə mühüm beynəlxalq sənədlərdən biri də BMT Baş Məclisinin 25 may 2000-ci il tarixli qətnaməsi ilə qəbul edilmiş Uşaq Hüquqları haqqında Konvensiyanın Uşaq alverinə, uşaq fahisəliyinə və uşaq pornoqrafiyasına dair Fəktetiv Protokoludur. ATƏT-in məlumatlarına görə, təkə 1997-ci ildə MDB, Şərqi və Mərkəzi Avropadan Qərbi Avropa və Şimali Amerikaya 750000 qadın və yetkinlik yaşına çatmayanlar daşınmışdır. Qeyri-hökumət təşkilatlarının məlumatlarına görə, bir sıra Cənubi və Cənubi-Şərqi Asiya ölkələrində minlərlə qız-fahisələr yaşayır. Bir sahiləni istirahət zonasında 10 minə yaxın 16 yaşa qədər gənc qız fahisəliklə məşğuldur.

Protokolun 1-ci maddəsində qeyd olunur ki, iştirakçı dövlətlər, bu Protokola nəzərdə tutulduğu kimi uşaq alveri, uşaq fahisəliyi və uşaq pornoqrafiyasını qadağan edəcəklər. AR Protokola 2 aprel 2002-ci il tarixli Qanunu ilə qoşulmuşdur. Bu Protokolun məqsədləri üçün uşaq alveri uşağın hər hansı bir şəxs, yaxud şəxslər qrupu tərəfindən mükafat və ya hər hansı digər haqq mütqabiliyində başqa bir şəxse, yaxud şəxslər qrupuna verilmesi vasitəsi olan hər hansı akt və ya əqd deməkdir; uşaq fahisəliyi mükafat və ya digər haqq formasi mütqabiliyində uşaqdan seksual xarakterli fəaliyyətdə istifadə olunması deməkdir; uşaq pornoqrafiyası real və ya modeləşdirilmiş aşkar cinsi hərəkətlər edən uşağın hər hansı vasitələr istənilən təsviri, yaxud əsasən, uşağın cinsi orqanlarının başlıca olaraq seksual məqsədlər üçün istenilən təsviri deməkdir."

Protokolun 8-ci maddəsinin tələblərinə görə iştirakçı dövlətlər, bu Protokolla qadağan edilən praktikanın qurbanı olmuş uşaqların hüquq və maraqlarının müdafiəsi üçün, cinayət mühakime icraatinin bütün merhələlərində, xüsusən, aşağıdakı yollarla lazı tədbirlər görücəklər: zərər çəkmiş uşaqların müdafiəsizliyinin etiraf edilməsi və onların xüsusi ehtiyaclarının, o cümlədən, onların şahid kimi xüsusi ehtiyaclarının tanınması prosedurlarının uyğunlaşdırılması; zərər çəkmiş uşaqlara onların hüquqları, rolü və onların işləri üzrə məhkəmə icraatinin məzmunu, müddəti və gedisi barədə məlumat verilməsi; şəxsi maraqlarına toxunulan hallarda, zərər çəkmiş uşaqların fikirlərinin, ehtiyaclarının və problemlərinin məhkəmə icraati zamanı milli qanunvericiliyin prosessual normalarına uyğun olaraq, təmsil ediməsi və baxılmasının təmin edilməsi; uşaqlara məhkəmə icraatinin bütün merhələlərində lazımi dəstək verilməsi üçün xidmət göstərilməsi; lazımi hallarda, zərər çəkmiş uşaqların şəxsi həyatının və şəxsiyyətinin qorunması və zərər çəkmiş uşaqın şəxsiyyətinin müəyyən edilməsinə gətirib çıxara biləcək məlumatın arzuədilməz yollarla yayılmasının qarşısını almaq məqsədi ilə, milli qanunvericiliyin müvafiq tədbirlərin görülməsi; lazımi hallarda, zərər çəkmiş uşaqların, eləcə də, onların ailələrinin və onlar adından çıxış edən şahidlərin hədə-qorxu və qisasdan müdafiəsinin təmin edilməsi; zərər çəkmiş uşaqlara köpəksizlik və rəmzlərin dair işlər üzrə qərarların çıxarılmasının, sərəncam və qətnamələrin icrasının həddən artıq ləngidilmesine yol verilməməsi.

N.Adilov göstərir ki, mühüm mütədəallərdən biri də Protokolun 10-cu maddəsində eks olunmuşdur. Belə ki, qeyd edilir ki, iştirakçı dövlətlər uşaq alveri, uşaq fahisəliyi, uşaq pornoqrafiyası və uşaq seks-turizmi ilə əlaqədar əməllərin tərədiləsində təqsirli olan şəxslərin qarşısının alınması, aşkar edilməsi, təhqiqat aparılması, cinayət təqibi və cəzası məqsədi ilə çoxtərəfli, regional və ikitərəfli razılaşmalar yolu ilə beynəlxalq əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi üçün bütün zəruri tədbirləri görürələr. İştirakçı dövlətlər, həmçinin, öz orqanları, milli və beynəlxalq qeyri-hökumət təşkilatları və beynəlxalq təşkilatlar arasında beynəlxalq əməkdaşlığı və əlaqələndirməyə dəstək verirler.

Diger mühüm beynəlxalq sənəd kimi Uşaq Hüquqları haqqında Konvensiyanın 6 sentyabr 2000-ci il tarixli Uşaqların silahlı münəqşilərə cəlb edilməsinə qarşı Fəktetiv Protokolu xüsusi qeyd edilməlidir. AR bu Protokola 2 aprel 2002-ci il tarixli Qanunu ilə qoşulmuşdur.

Protokolun 1-ci maddəsində birbaşa qeyd olunur ki, iştirakçı dövlətlər onların silahlı qüvvələrinin 18 yaş həddinə çatmamış hərbi qulluqçularının birbaşa hərbi əməliyyatlarda, bilavasitə iştirak etməməsini təmin etmək üçün bütün mümkün işləri görürələr. 2-ci maddədə isə qeyd edilir ki, iştirakçı dövlətlər 18 yaş həddinə çatma-

mış şəxslərin onların silahlı qüvvələrinə məcburi çağırışa cəlb edilməməsini təmin edirlər.

Protokolun 3-cü maddəsinin 2-ci bəndi üzrə AR-in Bəyanatı ondan ibaretdir ki, AR Protokolun 3-cü maddəsinə uyğun olaraq bəyan edir ki, "Hərbi xidmət haqqında" 3 noyabr 1992-ci il tarixli Qanuna əsasən, hərbi xidmətin müəyyən edilmiş tələblərinə cavab verən AR-in vətəndaşları və digər şəxslər hərbi məktəb kurslarından həqiqi hərbi xidmətə 17 yaşdan könüllü daxil ola və ya qəbul edilə bilərlər. AR-in qanunvericiliyi bu cür xidmətin zorakı və ya məcburi xarakter daşımاسına, həmin şəxslərin valideynlərinin və ya qanuni nümayəndələrinin şüurlu razılığı əsasında həyata keçirilməsinə; göstərilən şəxslərə bu cür hərbi xidmətə bağlı vezifələr barəsində tam məlumat verilməsinə və milli silahlı qüvvələrdə xidmətə qəbul edilənədək, onlardan yaşlarını təsdiq edən sənədlerin tələb edilməsinə təminat verir.

Bu sahədə mühüm beynəlxalq sənədlərdən biri də 29 may 1993-cü il tarixli dövlətlərə övladlığa götürmə ilə bağlı uşaqların müdafiəsi və əməkdaşlıq haqqında Konvensiyadır. AR bu Konvensiyaya 30 may 2004-cü il tarixli Qanunu ilə müvafiq bəyanatlarla qoşulmuşdur. Bəyanatlardan birində qeyd edilmişədir ki, Konvensiyanın 17, 21 və 28-ci maddələrinə uyğun olaraq AR bəyan edir ki, yalnız məhkəmənin qanuni qüvvəye minməş qərarı əsasında övladlığa verilmiş uşaqlar AR-in ərazisini tərk edə bələrlər. Konvensiyanın 1-ci maddəsi ilə onun əsas məqsədləri aşağıda kiildilərlər:

- Dövlətlərə övladlığa götürmənin uşaqın ən ümdə maraşına və beynəlxalq hüquqda tanındığı kimi, onun əsas huquqlarına hörmət etmək həyata keçirilməsinin təmin olunması üçün təminatların yaradılması;

- Bu cür təminatlara əməl olunması təmin etmək və bununla da uşaqın qəcərişəsinin, satılmasının və ticarətinin qarşısını almaq üçün razılığa gələn dövlətlər arasında əməkdaşlıq sisteminin yaradılması;

- Razılığa gələn dövlətlərə bu Konvensiyaya uyğun olaraq, həyata keçirilmiş övladlığa götürmənin tanınmasının təmin edilməsi.

Konvensiyanın 5-ci maddəsinde göstərilir ki, bu Konvensiya çərçivəsində övladlığa götürmə yənə qərəbi gələn hər bir dövlət Beynəlxalq Xüsusi Hüquq üzrə Haaqa Konfransının Daimi Bürosuna mərkəzi orqanların təyin edilməsi və lazım geldikdə, onların sehləhiyyət həcmi, habelə, akreditə edilmiş orqanların adları və ünvanları barədə məlumat verir.

Bu sahədə mühüm beynəlxalq sənəd kimi BMT-nin Cinayətkarlığın qarşısının alınması və hüquq pozucuları ilə davranışa dair 1985-ci ilin avqustun 26-dan noyabrın 6-dək Milanda keçirilmiş beynəlxalq kongres tərəfindən qəbul edilmək üçün tövsiyə edilmiş və Baş Məclisin 29 noyabr 1985-ci il tarixli 40/33 sayılı qətnaməsi ilə tətbiq edilmiş sənəd BMT-nin Yetkinlik Yaşına çatmayanlar barəsində ədalət mühakiməsinin icratına aid minimal standart qaydaları (Pekin Qaydaları) sayılır. AR bu Qaydalara Milli Məclisin 28 iyul 1993-cü il tarixli qərarı ilə qoşulmuşdur.

Qaydaların 1-ci bölməsinin (Əsas məqsədlər) 4-cü bəndində göstərilir ki, yetkinlik yaşına çatmayanlar barəsində ədalət mühakiməsi hər bir ölkənin bütün yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün sosial ədaletin hərtərəfli təmin edil-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fonduun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəaliyətin artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

yin edir. Mərkəzi orqanlar bir-biri ilə əməkdaşlıq etməli və uşaqların müdafiə etmək və bu Konvensiyadın digər məqsədlərinə nail olmaq üçün öz dövlətlərinə səlahiyyətli orqanlar arasında əməkdaşlığı təşviq etməlidirlər.

N.Adilovun fikrincə, Konvensiyanın 13-cü maddəsinin təlebləri nə görə, razılığa gələn hər bir dövlət Beynəlxalq Xüsusi Hüquq üzrə Haaqa Konfransının Daimi Bürosuna mərkəzi orqanların təyin edilməsi və lazım geldikdə, onların sehləhiyyət həcmi, habelə, akreditə edilmiş orqanların adları və ünvanları barədə məlumat verir.

Bu sahədə mühüm beynəlxalq sənəd kimi BMT-nin Cinayətkarlığın qarşısının alınması və hüquq pozucuları ilə davranışa dair 1985-ci ilin avqustun 26-dan noyabrın 6-dək Milanda keçirilmiş beynəlxalq kongres tərəfindən qəbul edilmək üçün tövsiyə edilmiş və Baş Məclisin 29 noyabr 1985-ci il tarixli 40/33 sayılı qətnaməsi ilə tətbiq edilmiş sənəd BMT-nin Yetkinlik

Yaşına çatmayanlar barəsində ədalət mühakiməsinin icratına aid minimal standart qaydaları (Pekin Qaydaları) sayılır. AR bu Qaydalara Milli Məclisin 28 iyul 1993-ci il tarixli qərarı ilə qoşulmuşdur.

Bütövlükde, Pekin Qaydalarının hərtərəfli təhlili onun bu sahədə ciddi normaları birleşdirdir. Qaydalar 6 hissədən ibarətdir: I hissə-Ümumi prinsiplər; II hissə-İştintaq və məhkəmə təhqiqatı; III hissə-Məhkəmə qərarlarının çıxarılması və təsir tədbirlərin seçilməsi; IV hissə-Qanun pozucuları ilə islah işlərindən kənar davranış; VI hissə-Təhqiqatlar, planlaşdırma, siyasetin işlənilib-hazırlanması və qiymətləndirilməsi.

Bütövlükde, Pekin Qaydalarının hərtərəfli təhlili onun bu sahədə ciddi normaları birleşdirdir. Qaydalar 6 hissədən ibarətdir: I hissə-Ümumi prinsiplər; II hissə-İştintaq və məhkəmə təhqiqatı; III hissə-Məhkəmə qərarlarının çıxarılması və təsir tədbirlərin seçilməsi; IV hissə-Qanun pozucuları ilə islah işlərindən kənar davranış; VI hissə-Təhqiqatlar, planlaşdırma, siyasetin işlənilib-hazırlanması və qiymətləndirilməsi.

Pekin Qaydalarına görə, hər bir dövlət öz milli hüquq sistemlərində yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün qanun pozuntusu sayılan hərəkətlər dairesini yaşıllar üçün sayılırdı. Nəzərdən düşmənlərlər və konkret yaş həddindən asılı olaraq yetkinlik yaşına çatmayan qanun pozucuları ilə davranış prosedurlarını müəyyən etməlidirlər. Pekin Qaydalarına görə yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün cinayət məsəliyyəti yaşı anlayışı, qəbul edilən hüquq sistemlərində aşağı yaş həddi, emosional, mənəvi və intellektual kamillik nəzəre alınmaqla çox aşağı yaş həddində qoymamalıdır.

**VAHİD ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru**

28 iyun 2018-ci il

Mirmahmud Mirəlioğlu Əli Kərimlinin hədəfində

*AXCP sədri KXCP-də qiyam planı hazırlayıb,
partiyani nəzarətinə keçirməyə cəhd göstərir*

Bir müddətdir ki, sosial şəbəkələrdə Klassik Xalq Cəbhəsi Partiyasının təmsilçiləri arasında qarşıdurma müşahidə olunur. Bu partyanın üzvü, faktiki olaraq İslami Kərimlinin nəzarətində olan "Milli Şura"nın fəallarından biri kimi tanınan Oqtay Güllalyevin KXCP sədri postuna namizədliliyini açıqlaması partiya üzvləri arasında sərt müzakirələrə, hətta söz atışmalarına səbəb olub. O. Güllalyev niyyətini partyanın islahatlara ehtiyac duyması ilə əlaqələndirsə də, əksər KXCP təmsilçiləri onun, əslində, AXCP sədri Əli Kərimlinin sıfarişi ilə hərəkət etdiyini bildirirlər. O. Güllalyevin hazırlığı sədr Mirmahmud Mirəlioğluna alternativ kimi ortaya çıxmazı KXCP-yə qarşı "Milli Şura"da qurulmuş planın tərkib hissəsi kimi qiymətləndirilir. Bu mövqedə olanlar hesab edirlər ki, Əli Kərimli vaxtilə AXCP-nin yaşadıqlarını indi də KXCP-də təkrar etdirmək niyyətindədir.

AXCP sədri KXCP-ni məhz bu partiyadakı emissarları vasitəsi ilə zəbt edib, öz hesabına keçirməyi qarşısına məqsəd qoyub

Daha doğrusu, o, KXCP-ni, məhz bu partiyadakı emissarları vasitəsi ilə zəbt edib, necə deyərlər, öz hesabına keçirməyi qarşısına məqsəd qoyub. Lakin KXCP-də təmsil olunan bir çoxları onun bu iddiasını bildikləri üçün, buna yol verməyəcəklərinə bildirirlər. "Elçibeyin teşkilatını parçaladı, indi də KXCP-ni dağıtmış isteyir" deyən M. Mirəlioğlu tərəfdarları O. Güllalyevin heç bir halda KXCP sədri ola bilməyəcəyini iddia edirlər.

Ancaq maraqdoğurucu faktlardan biri də KXCP üzvləri arasında O. Güllalyevin naməziyyəti dəstekləyənlərin olmasına. Belə ki, O. Güllalyev bir müddət bu işdə özünü tərəfdarlar yığlığı bacarıb. Nəticədə, M. Mirəlioğluna qarşı sərt mövqe sergiləməkdən çəkinməyən bir sıra partiya təmsilçiləri hazırlı sədri fəaliyyətsizlikdə, uğursuzluqda, gəncə-

rə yer verməməkdə, öz mövqelerini kimseye güzəştə getməməkdə, bütövlükdə, ise avtoritarlılıqda ittiham edirlər. Bu kimi fikirlər əvvəller də O. Güllalyev tərəfindən dəfələrlə səsləndirilib. İndi onun mövqeyinin və düşüncəsinin tədricən bəzi KXCP-çilər tərəfindən də dəstəklənməsi sübut edir ki, O. Güllalyev, daha doğrusu, onu idarə edən AXCP sədri Əli Kərimli və "Milli Şura" müəyyən dərəcədə öz istəyinə nail olub və cəmiyyətdə dəha çox Elçibeyçinin cəm olduğu KXCP-nin mövqeyi böyük sual altına düşüb.

Əli Kərimli müxalifətdaxili parçalamaq siyasetində pərgardır və bu kimi oyunların bütün konturlarına bələddir

Sosial şəbəkələrdə yazılınlara, KXCP üzvləri arasında gərgin müzakirələrin, hətta təhqirlərin və tehdidlərin tədricən daha da böyüməsinə əsaslanıq, nəticəyə gelə bilərik ki, M. Mirəlioğlunu qarşıda çox çətin günər gözləyir. Fakt isə budur ki, AXCP sədri

Əli Kərimli KXCP-ni işğal etmək üçün bütün vasitələrə əl atır. Etiraf edilməlidir ki, Əli Kərimli müxalifətdaxili parçalamaq siyasetində pərgardır və bu kimi oyunların bütün konturlarına bələddir. O. Güllalyev isə KXCP-ni bütün dərinliklərinə qədər yaxşı tanır, hətta mətbəxində də yer alır. Ona görə də, Güllalyev Əli Kərimlinin əsas figurantı olaraq ortaya atılıb. Artıq O. Güllalyev KXCP-nin ayrı-ayrı rayon şöbələri, gənclər qolları və s. qurumlarının təmsilçiləri ilə gizli görüşlər keçirir, onları M. Mirəlioğluna qarşı çıxmaga səsleyir. Bu baxımdan, KXCP-də keşkin qarşıduruların baş vermesi ərefəsində olduğunu ehtimal etmək mümkündür. Lakin bu partiyada Əli Kərimliyə və onun AXCP-sinə qarşı da dərənişlərin göstəriləcəyini istisna etmək olmaz. Bu səbəbdən də, cari yayda ənənəvi müxalifətin daxilindəki savaşın isti fəslin özü kimi qızmar keçəcəyini proqnozlaşdırırsaq, heç də yanılmarıq.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Müsavat-AXCP qarşıdurması

Və yaxud bolşevizm ideologiyası ilə menşevizm arasında cərəyan edən hadisələr

Partiyalararası qarşıdurmalar bu vəziyyətdə davam edərə, Müsavat və AXCP siyasi səhnənədə gedəcək. Artıq bu, bir realliga çevrilmişdir. Çünkü 11 aprel prezident seçkilərindən sonra ənənəvi müxalifət partiyaları olan AXCP ilə Müsavatdan istefaların baş vermesi, artıq bu partiyaların, həqiqətən də, siyasi səhnənə silinməsini təsdiqləyir. Maraqlıdır, nəyə görə AXCP ilə Müsavatda bu cür çoxsaylı istefaların baş vermesinin səbəbi başqa cür yozulur?

Məhz bu faktor müxalifətin sonunu çatdırır

Cünki ortada olan ve reallaşdırıla bilinməyən iddialar buna imkan vermir. Hətta bu gün dönyanın müasir və inkişaf edən siyasi arenasında bu kimi dağidici xarakterli partiyala-

rın fəaliyyət göstərmələri, daha dəqiq desək, "fəaliyyət göstərmək" adı altında yalnız fərdi maraqlara xidmet etmələri, onların aşkar simalarını ifşa edir. Bu isə, bolşevizm ideologiyası ilə menşevizm arasında cərəyan edən hadisələrin inikasını və əksini cəbhəçilərlə müsavatçılarda görmək elə də çətinlik yaratır. Digər bir ən maraqlı nüans isə adıçıklı bu partiyaların bolşevik və menşevik təfəkkürü olmalarıdır. Məsələn, elə götürərək son vaxtlar kürsüsünün əlindən gedəcəyindən xoflanan Müsavat başçısını Arif Hacılı, sosial şəbəkədə açıldı və partiyasına aid olan qapalı sehifədə, ardıcıl olaraq bildirir ki, döñüklüyü stimul verənlər yerində otursun: "Bize döñük çıxıb getmiş adamların yazılarına dəstək verməyi, xeyir işlərində yanlarında olmayı, barələrində təriflər yazmağı tərgidin. Nəzəre alın ki, bu yolla döñüklüyü stimul verirsiniz".

Göründüyü kimi, A. Hacılı belə bir təfəkkürə hakimiyətə can atmağın yersiz iddialarını bir daha sübuta yetirir. Bu isə, partiyadaxili ziddiyətin daha keşkin hal almasına imkan yaradır. Yeri gelmişkən, qeyd edək ki, bundan sonra A. Hacılıya qarşı keşkin tənqid kampaniyası başlanıllı. Yenidən keçmiş müsavatçılar A. Hacılıni diktatorluqda ittiham edərək, qeyd edirlər ki, partiyani "bizim kimi düşünməyən bizdən deyil" prinsipiyle idarəedən diktator başçan, partiya daxilində növ-

bəti parçalanmanın əsasını qoyub.

Liderlik iddiasında olan Əli Kərimli də eyni həl yaşıyır

Ölkə müxalifətinin sıradan çıxməsində əsas rol oynayan AXCP sədri Əli Kərimli "liderlik" xəstəliyini bu iddiada olan digər partiya sədrlərinə də yoluxdurub. Sözsüz ki, bu tipli ambisiy়oz mövqeler cəmiyyətdə müxalifətə qarşı itirilmiş inamı, ümumiyyətlə, yox edir, nəticədə, digər müxalifətin daha da dərindən parçalanması prosesi sürətlənir. Bir məqamı da vurğulamaq lazımdır ki, "Yurd" qrupunun rəhbəri olmuş Əli Kərimlinin ambisiyaları üzündən həmin təşkilat parçalanmağa başladı və ölkədə parçalanmış partiyadan digər partiyaların yaranmasına səbəb olan vəziyyət yaşındı. Nəticədə, bir partiya digərini rəqib kimi deyil, düşmən gözündə görür, bu halda isə, hansısa məqsəd üçün bir yere toplaşmağa imkan vermir. Beləliklə, hər bir siyasi şəxs özünü lider görür, öz partiyasını da ha gülü saydır və siyasi partiyası olmaq, siyasi partiya sədri olmaq hakimiyyət ehtirasına çevrildi. Əlbette ki, bu 25 il ərzində partiya üzvlərinə və tərəfdarlarına verdiyin vədələri yerine yetirə bilmirsənə, parçalanma gözənləndir.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Həyəsizliğin 100 faizi həddində olan müxalifət

Rəfiqə

Bu fikri dəfələrlə demisik və buna baxmaya raq, yenə də demək məcburiyyətindəyik: axı, dağidıcı müxalifət həyəsizliğin 100 faizi həddindədir. Buna görə də, dağidıcı müxalifətin həyəsizliği, necə deyərlər, "astarı üzündən qalın" olduğunu üçün yaradığı gündən mövcud iqtidara baş-başa gəlmək istəyib, ancaq bacarmayıb. Çünkü reallıq budur ki, iqtidara rəqib və alternativ ola bilməyib - yəni nə ağıl, nə siyasi resurs, nə də səmimiyyət sahəsində.

Maraqdoğurucu məqam odur ki, həyəsizliğin 100 faizi həddində olan dağidıcı müxalifət hər seki ərefəsi, əle zənn edir ki, bəlkə yeni "birlik" yaratsalar, alınar. Ancaq 25 ildir ki, "bəlkələr"lə yaşayan müxalifətənən soruşmaq istərdim: nəticə ne olur? Biabırçı uğursuzluq. Bir də 40-ında öyrənən, gorunda calar. Bu, o sizləriniz ki, dəfələrlə "birleşib", sonradan isə ən qatı düşmənlərə çevrilənlər. bir-birinizi qırıb-çatıbsınız. Belə duruma düşməyinizin səbəbi isə bu gün dağidıcı müxalifətin dövlətin verdiyi qerarları dəstekləməsidir. Çünkü həyəsizliğin əyani nümunəsi sayılan AXCP sədri Əli Kərimli və onun siyasi təlxəyi, sözə "Milli Şura"nın sədri Cəmil Həsənli qarənlilik siyasi dairələrin qulları-nökkərləridir, xarici organlara kompromatlar ötürmək məşğul olan, mili-dövlətçilik maraqlarını satanlardır. Və bu satılıb-satılanlar isə xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən və onlara grant paylayan, o cümlədən, maliyyə mənbələri milyard dollarlarla ölçülən erməni lobbisine arxalanmasıdır. Bütün bunlardan sonra, "mən də varam" demək, bax, həyəsizliğin 100 faizi həddidir" deməyimiz də məntiqəyündür. Çünkü 25 illik məglubiyət immuniteti olan ister Əli Kərimli, ister İ.Qəmbər, ister C.Həsənliyə düzgün düşünmək sərf etmir. Onlara sərf edən budur ki, dövlət öz təməllərini möhkəmləndirməkdən ötrü xalqın marağına cavab verən qanun layihələri hazırlanın, bunlar da həmin layihələrə etrafında "varlıqlarını" sübut etməye çalışılsınlar. Ancaq bunu da etsələr, xalq onlara dəstek olmayaçaq. Çünkü xalq bugünkü Azərbaycanın uğurlu dövlətçilik siyasetinin arxasındadır. Xalq-iqtidar birliyi əbədi-dir, sarsılmazdır!

Beynəlxalq hüququn əsas və ümumtanınmış prinsipləri bu istiqamətdə başlangıç rolü oynayır. Beynəlxalq hüququn əsas və ümumtanınmış prinsiplərinin rolü onun bütün beynəlxalq normayaadıcılıq prosesinin əsasında dayanmasıdır. Başqa sözlər desək, beynəlxalq hüququn əsas, ümumtanınmış prinsipləri beynəlxalq hüquq qaydasının əsasında dayanır və beynəlxalq qanunçuluğun mühüm meyarıdır. Ədəbiyyatda qeyd edilir ki, beynəlxalq hüququn əsas prinsipləri "jus cogens" xarakterli olmaqla, başqa hüquqi qaydaların yaradılması üçün hüquqi bazanı təşkil edir. Beynəlxalq hüququn prinsipləri universal xarakterli normalardır, onlar heç bir istisna olmadan, bütün dövlətlərarası münasibətlərə şamil edilirlər, beynəlxalq hüquq qaydasının əsasını təşkil edirlər və dövlətlərə münasibətlərin inkişafı üçün mühüm siyasi-hüquqi əsasdır.

Prinsiplər üçün xarakterik cəhət onların qarşılıqlı bağlılığındadır. İ.İ.Lukaşuk göstərir ki, məhz qarşılıqlı əlaqədə onlar öz funksiyalarını yerinə yetire bilirlər. Eyni zamanda, 1970-ci il tarixli BMT Nizamnaməsinə əsasən, dövlətlər arasında dostluq münasibətlərinə və əməkdaşlığı dair beynəlxalq hüququn prinsipləri haqqında Bəyannamədə göstərilir ki, beynəlxalq hüququn prinsiplərinin tövsiyi və tətbiqi zamanı onlar qarşılıqlı əlaqədə olur və hər bir prinsipin başqa prinsiplərlə kontekstdə nəzərdən keçirilməsi zəruridir.

Müasir beynəlxalq hüququn prinsipləri yuxarıda qeyd edilən 1970-ci il Bəyannaməsində və ATƏM-in (ATƏT) 1975-ci il Helsinski Yekun Aktında göstərilmişdir. 1970-ci il Bəyannaməsində beynəlxalq hüququn 7 mühüm prinsipi əks olunmuşdur: güc tətbiq etdirmək və ya güc tətbiq etməklə hədələməmek prinsipi; beynəlxalq mübahisələrin dinc yolla həll edilməsi prinsipi; dövlətlərin suveren bərabərliyi prinsipi; dövlətlərin daxili işlərinə qarışmamaq prinsipi; dövlətlərin əməkdaşlığı prinsipi; xalqların ve millətlərin hüquq bərabərliyi və öz müqəddəratını təyin etmesi prinsipi; beynəlxalq vicdanla yerinə yetirilməsi prinsipi. 1975-ci il Helsinki Yekun Aktında isə beynəlxalq hüququn

sipi şəkildə BMT Nizamnaməsində təsbit edilmişdir. Nizamnamənin 1-ci maddəsində təşkilatın məqsədlərindən biri kimi heç bir fərq qoyulmadan insan hüquq və əsas azadlıqlarına hörmətin inkişafı və onların təşviqi məqsədile əməkdaşlığın həyata keçirilməsi göstərilmişdir. Nizamnamənin 55-ci maddəsi də insan hüquqlarına hörmət prinsipinin digər aspektlərini müəyyən edir. Həmin maddədə göstərilir ki, milletlər arasında xalqların hüquq bərabərliyi və öz müqəddəratını təyin etmesi prinsipinə hörmət əsasında sülh və dostluq münasibətləri üçün zəruri olan sabitlik, əmin-aməniyyət şəraitini yaratmaq məqsədile -BMT aşağıda kılara dəstək verir: həyat şəraitinin yüksəldilməsinə, əhalinin tam məşğulluluğuna, iqtisadi və tərəqqinin inkişaf etdirilməsinə; iqtisadi, sosial, səhiyyə və müvafiq sahələrdə beynəlxalq problemlərin həllinə, medəniyyət və təhsil sahələrində beynəlxalq əməkdaşlığı; irqinə, cinsinə, dilinə ya dini mənsubiyətinə fərq qoyulmadan bütün insanların əsas və azadlıqlarına hamiliqliq hörmət edilməsi və ria-yet olmasına.

1948-ci il Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsində mülki, iqtisadi, sosial və mədəni hüquqlar təsbit ediləcək də, 29-cu maddə hər bir kəsin cəmiyyət qarşısında öh-

azadlıqlarının müdafiəsi haqqında 1950-ci il Avropa Konvensiyasının 1-ci maddəsi də analoji müdədəni təsbit edir. 1969-cu il insan hüquqları haqqında Amerikaarası Konvensiyasının I fəsil isə, bütövlükde, dövlətlərin hüquqlarına hörmət etmək öhdəliyini müəyyən edir. Burada dövlətlərin hüquq və azadlıqlara hörmət etmək vəzifəsi, hər hansı bir xüsusiyyətinə görə heç bir fərq qoyulmadan öz yurisdiksiyası çərçivəsində olan şəxslərin azad və tam şəkildə həmin imkanlardan istifadəsini təmin etmək öhdəliyi də, xüsusişə diqqəti cəlb edir. İnsan və xalqlar hüququ haqqında 1981-ci il Afrika Xartiyasının 1-ci maddəsində Afrika Birliyi Təşkilatının üzv-dövlətlərinin müvafiq beynəlxalq-hüquqi sənəddə təsbit olunmuş hüquq və azadlıqları tanımaq, həmçinin, onların həyata keçirilməsi üçün qanunvericilik və digər tədbirlərin həyata keçirilməsinə təşəbbüs göstərmək öhdəliyi, 2-ci maddəsində isə irqinə, etnik mənsubiyətinə, dərisinin rənginə, cinsinə, dilinə, dininə, siyasi və digər əqidəsinə, milli və sosial mənsubiyətinə, doğulma və digər şəraite münasibətdə heç bir fərq qoyulmadan hər bir şəxsin mövcud hüquq və azadlıqlardan istifadə etmək hüquq göstərilmişdir. 1975-ci il ATƏM-in (ATƏT) Helsinki Yekun Aktında fikir, vicdan, din və

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin inkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

*Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti
yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin
Inkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə
dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının
müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət
səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi
fəallığının artırılması" istiqaməti
çərçivəsində hazırlanıb*

Beynəlxalq hüquqda insan haqlarının müdafiəsi prinsipləri

daha 3 mühüm prinsipi təsbit olunmuşdur: dövlətlərin ərazi bütövlüyü prinsipi; sərhədlərin toxunlmazlığı prinsipi; əsas insan hüquq və azadlıqlarına hörmət edilməsi prinsipi.

Tədqiq olunan problemlərlə əlaqədar başlıca prinsip əsas insan hüquq və azadlıqlarına hörmət edilməsi prinsipidir ki, bu da, bila-vasite uşaq hüquqlarının müdafiəsində mühüm rol oynayır. İnsan hüquqları sahəsində mühüm beynəlxalq sazişlərin və Konvensiyaların təhlili zamanı bir sıra əsas və ümumtanınmış prinsiplər (spesifik prinsiplər)-dövlətlərin suverenliyinə hörmət və onların daxili işlərinə qarışmamaq prinsipi; bütün insanların hüquq bərabərliyi və ayrı-seçkiliyin qadağan edilməsi prinsipi; kişi və qadınların hüquq bərabərliyi prinsipi; fundamental hüquq və azadlıqlara istənilən şəraitdə, həmçinin, hərbi münəqşələr dövründə də riayet edilməsi prinsipi əks olunmuşdur. Bir sıra Konvensiyalarla insan hüquqlarının cinayətkarcasına pozulmasına görə məsuliyyət prinsipi də təsbit olunmuşdur. Əsas insan hüquq və azadlıqlarına hörmət edilməsi prin-

dəliyə malik olması, hüquq və azadlıqların həyata keçirilməsinin heç bir halda BMT-nin məqsəd və prinsipləri ilə ziddiyət təşkil etməməsi, xüsusişə, vurğulanır. Bundan əlavə, onun preamblesında insan şəxsiyyətinin və dəyəri, qadın və kişi hüquqlarının bərabərliyi də xüsusi qeyd edilir. Son dövrlər qanunun alılıyi və demokratiya ilə qarışlılıq əlaqədə olan insan hüquqlarının inkişaf tendensiyası daha da güclənməkdədir ki, BMT-nin Minillik Bəyannaməsi demokratiyanın destəklənməsi və qanunçuluğun möhkəmləndirilməsi, o cümlədən, beynəlxalq hüquqla tanınmış insan hüquq və azadlıqlarına hörmət edilməsi sahəsində bütün səyələrin birləşdirilməsini ifade edir.

İnsan hüquq və əsas azadlıqları haqqında 1995-ci il MDB Konvensiyasının 1-ci maddəsi isə tərəflərin üzərinə onların yurisdiksiyası altında olan şəxslərin hüquq və azadlıqlarını təmin etmək öhdəliyi qoyur. Bu isə, birbaşa insan hüquqlarına hörmət, onlara əməl edilməsi, onların dəstəklənməsi məqsədilə beynəlxalq sülh və təhlükəsizliyin qorunmasına ideyasiñ dan irəli gelir. İnsan hüquq və əsas

əqidə azadlığı da daxil olmaqla, insan hüquqları və əsas azadlıqlarına hörmət prinsipi, onun tərkib elementləri göstərilmişdir. Həmin sənəddə dövlətlərin bütün nəsil hüquq və azadlıqların səmərəli həyata keçirilməsini inkişaf etdirməsi; bunu təşviq etməsi; onların milli azlıqlara münasibətdə təmin edilməsi, həmin hüquq və azadlıqların dostluq münasibələrinin inkişafının bərqrər olması üçün zəruri sülh, ədaletsizlik və rifah kontekstində tanınması. Beynəlxalq hüquqda təqdim olunan demokratik modeli tədqiqatçılar insan hüquqları, azadlıq və demokratiyanın inkişafı səviyyəsinin analizi üçün geniş istifadə edirlər. Bu model Dayamond tərəfindən artıq mövcud olan empirik tədqiqatlar təcrübə əsasında qurulmuşdur.

"Integrativ demokratiya" modelinin tərkib hissəsi olan hüquqlar konsepsiyasına görə, insan hüquqları siyasi təsisatların dəyərləndirilməsinə xidmət edir, sosial-siyasi inancalar sisteminin vacib elementləri insanların birliyi, ümumi leyaqət və humanizm inafadə kimi çıxış edirlər. Ceyms Marş və Yoxan Olsen "Integrativ demokra-

tiya"da insan hüquqlarına olan münasibəti açıqlayaraq, qeyd edirlər ki, birincisi, insan hüquqları pozulmazdır, yəni onlara heç nəyə baxmadan təminat verilməlidir; ikinci, insan hüquqları ayrılmazdır, yəni onlar bir dəfə müəyyən olunduqdan sonra ığış oluna bilməzler; üçüncü, hüquqlar qanunları yenidən baxılması yolu ilə deyil, da-ha çox onların interpretasiyası vəsitişlər dəyişdirilirlər.

Beləliklə, beynəlxalq hüquq prinsiplərinə görə, insanlar öz telebatına və menafeyinə uyğun olaraq ya fərdi qaydada, ya da bu və ya digər sosial qrupun tərkibində iştirak edir, siyasi münasibətlərə təsir göstərir və eyni zamanda, müvafiq təsirə məruz qalırlar. Hələ sofistlər belə hesab edirdilər ki, "hər şeyin meyari insandır". Hər bir sivilizasiyalı cəmiyyətdə siyaset insanlar üçün və insanlar vəsitişlər həyata keçirilir. Siyasetdə sosial qrupların, siyasi partiyaların, kütləvi ictimai hərəkatların rolü nə qədər böyük olsa da, son nəticədə, onun əsas subyekti kimi insan və şəxsiyyət çıxış edir. Hər bir insanın hakimiyətin mənbəyi, siyasetin əsas və ilkin subyekti statusuna, hər bir vətəndaşın si-

yasətin və bütövlükdə, ictimai həyatın real və potensial iştirakçısına çevrilmasına təminat verən insan hüquqlarıdır. İstənilən müasir cəmiyyətin demokratikliyi və vətəndaşların konstitusiya hüquqlarının qorunması, ilk növbədə, insan hüquqlarının müdafiəsi ilə ölçülür.

Hələ qədim dövrlərdə insanın, şəxsiyyətin siyasetə və dövlətə münasibətinə, onun hakimiyətə qarşılıqlı əlaqəsinə müxtəlif qiymət verilirdi. Sosial-siyasi fikrin tarixində, ilk dəfə olaraq, liberalizm fərdin cəmiyyətdən və dövlətdən ayrılmışını, bütün vətəndaşların siyasi bərabərliyini bəyan etmiş və şəxsiyyətin siyasi sistemində əsas elementi olduğunu təsdiq etmişdir. Liberalizm, həmçinin, dövlətin hakimiyət obyekti kimi çıxış edən şəxsiyyətə təsiri sferasını və səlahiyyətlərini mehdudlaşdırılmışdır. Liberalizme görə, siyasi quruluşun əsas prinsiplərinə şəxsiyyət azadlığı, insan hüquqlarının dövlət hüquqları üzərində üstünlüyü, hakimiyət bölgüsü, qanunçuluq və s. aid olur.

**Vahid Ömərov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru**

Diqqət: Dərinin günəş şüalarından qorunmaması bəzi xəstəliklərə yol açır

Dəri xəstəliklərinin çox böyük eksəriyyəti günəş şüalarının təsiri nəticəsində yaranır. Xüsusilə cimərlik mövsümü zamanı həmin xəstəliklərin yaranması ehtimalı artır.

Səhiyyə Nazirliyinin baş dermatoveneroloqu Zülfüqar Fərəcovun dediyinə görə, həmin təsir nəticəsində dəri xəçənginin yaranması da istisna edilmir: "Günəş şüalarının təsiri nəticəsində dərinin iltihabı reaksiyaları müşahidə olunur. Eyni zamanda, yay aylarında tərəfəmə nəticəsində dəridə gedən dəyişikliklər göbələk, uzun müddət günes şüaları altında qaldıqda qırımı qurd eşənəyi, sklerodermiya və digər dəri xəstəlikləri əmələ gətirə bilər".

Baş dermatoveneroloq allergik xəstəlikləri olanların və dərman qəbul edənlərin cimərliyə getməməsini məsləhət görüb. Cimərliyə gedənlərin isə günəş şüalarının dəriyə menfi təsirindən qoruyan xüsusi kremlərdən istifadə etməsinin zərurılılığını qeyd edib. O deyib ki, dəridə qızartı, qaşınma və şışkinlik əmələ geləndə dərhal həkimə müraciət olunmalıdır.

Planşet boyun nahiyesində ağrıların yaranmasına səbəb olur

Allımlar planşetdən istifadə və onurğa sütununda problemlərin yaranması arasında birbaşa bağlılıq aşkar ediblər. AZƏRTAC "life.ru" saytına istinadən bildirir ki, Nəvada Universitetinin alımlarının qənaətinə görə, planşetdən istifadə boyun nahiyesində ağrıların yaranmasına birbaşa təsir edir. Bu haqda "Science News" nəşri yazıb.

Planşet istifadəçilərinin eksəriyyəti displayə baxmaqla belini büükür. Nadir hallarda qurğunu ele saxlayırlar ki, bel düz dayansın. Bu isə onurğa sütununda ağrıların yaranmasına səbəb olur. Alımlar tərəfindən keçirilmiş araşdırma nəticəsində məlum olub ki, qadınların 70 faizi və kişilərin 30 faizi boyun nahiyesindəki ağrılarından şikayət edirlər.

Körpənin normal yuxarı rejimi

Yuxarı orqanların fəaliyyətini bərpa etmək üçün vacib fizioloji prosesdir. Tələb olunan müddətdən çox və ya az yatmaq sağlamlığı mənfi təsir göstərə bilər.

Yeni doğulan körpə üçün həmin şərt daha vacibdir. Onun düzgün və sağlam qidalanması ilə yanaşı, normal yuxarı rejimini də mütələq əməl olunmalıdır. Paytaxtdakı 20 nömrəli uşaq poliklinikanının həkim-pediatri Hafizə Məmmədova deyir ki, yuxunu şərti olaraq gec və gündüz yuxusuna bölmək olar: Yeni doğulan körpə üç aylığında 17-19 saat yata bilər. Altı aylıq körpənin sutkada 14-15 saat yatması kifayət edər. Bir yaşınadək uşağın sutkada 11-13 saat yatması yetərlidir.

Gündüz saatlarında yatmaq yenidoğulmuşlarda və südəmər körpələrdə bir neçə dəfə ola bilər. Altı ayına qədər olan körpələrdə gündüz yuxusunu üç yerə bölmək olar: sehər, günorta və axşam yeməklərindən sonra olan yuxu. Həkimin dediyinə görə, uşağın yaşı artıraq gündüz yuxusunun saatı azalır. Əgər altı ayına kimi körpələr gündüzər beşaltı saat yatmalıdır, daha sonra 3 saat yuxarı kifayət edir. Bir yanında olarken körpəni gündüzər cəmi 2 saat yatırmaq da olar.

Həkim qeyd edir ki, yeni doğulan uşaqların yeməkdən sonra 5-6 saat yatması ananı təşvişə salmamalıdır. Yeni doğulan körpə hətta qidalanarkən yorulur və onun uzunmüddətli yuxuya getməsi normaldır. Həmçinin körpə bətnxarici mühitə uyğunlaşmanın məhz yuxu vasitəsilə tənzimləyir. Çox vaxt bağça yaşında olan uşaqları günorta yuxu almağa məcbur edirlər. Pediatriın dediyinə görə, uşaq günorta yatmaq istəmirsə, deməli, gece sutkalıq yuxu normalmasını alıb. Doyunca yatmayan və ya normadan artıq yatan uşaqların sağlamlığında fəsadlar yaranı bilər. Həmin hallar körpədə çeki azlığı, iştahsızlıq və əsəbilik yaradır. Körpənin yuxu pozulmasının müxtəlif səbəbləri ola bilər. Valideynlər uşağın yuxuya getdiyi mühitin havalandırma və işıqlandırma baxımından qənaət-bəxş olmasına çalışmalıdırlar.

ELAN

1985-ci il təvəllüdü Şixəliyeva Cavahir Xanoğlan qızına məxsus K.Fərəcovə adına Elmi-Tədqiqat Pediatriya İnstitutunun ("OMD" xəstəxanası) İnterna sənədi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 **Faks:** 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılır, sahifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzəRTAC, SIA, APA və AZADINFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500**

Ses

Son sahifə

28 iyun

Messi açıqladı: "Fransa üçün asan oyun olmayıcaq"

Balanslı oyun idi. Birinci hissədə topa daha çox nəzarət edirdik. Hətta qol epizodlarımız oldu. İkinci hissədə penaltidən rəqib fərqləndi və biz əsəbileşməyə başladıq. Bizim üçün vaxt uçurdu. İlk hissə ilə müqayisədə daha çox hücum etməyə başladıq. Buna görə ikinci qolu vurdugə.

Qolaz-in Rusiya mətbuatına istinadən yadırdığı xəbərə görə, bu sözləri Argentina millisinin futbolçusu Lionel Messi DÇ-2018-in grup mərhələsində Nigəriyaya 2:1 hesabı ilə qalib geldikləri oyundan sonra keçirilən mətbuat konfransında deyib. O, çox eziyyət çekdiğini bildirib: "Çətin oyun idi. Roxo qol vurduqdan sonra rahatlaşdıq. Bundan əvvəl yaxşı oynamamışdım. Əsas odur ki, məqsədimiz çatdıq. Belə eziyyət çəkəcəyimizi düşünmürdük. Təessüf ki, çətin idi, amma növbəti mərhələyə keçidik". L.Messi 1/8 finalda qarşılaşacaqları Fransa millisi haqda da danışıb: "Bəli, əlbəttə, biz bütün oyunlara baxırıq. Fransada çox yaxşı oyuncular var. Müdafiə, yarımmüdafıə və hücum xətti güclüdür. Onlar çox sürətlidirlər. "Barselona"dən bir neçə fransız oyuncunu tanıyalıram. Onlara qarşı nə edəcəyimi bilirəm. Söz verirəm, Fransa üçün asan oyun olmayıcaq".

Bayraqımızı yüksəklərə qaldıran güləşçi

Ölkəmizdə idmançılara, idmana göstərilən diqqət və qayığı ildən - ilə daha da artırılır. Bunun nəticəsi olaraq da beynəlxalq təşkilatlar idman tədbirlerini Azərbaycanda keçirməyi qərara alarkən, bu məqamları nəzərə alırlar. Bu gün bütün bölgələrdə beynəlxalq standartlara tam cavab verən idman mərkəzləri, Olimpiya kompleksləri tikilərək istifadəyə verilir. Yüksek şəraitdən bəhrələn yeniyetmələr və gənclər Avropa və beynəlxalq idman yarışlarında yüksək nəticələr əldə edirlər. Suraxani rayonu Zığ kəndində fəaliyyət göstərən "Zəfer" İdman Klubunun yunan-Roma güleş üzrə yetirmələri də böyük uğurlara imza atan idmançılardandır. Məşqçi bir neçə yerli və beynəlxalq yarışların qalibi Rövşən Aslanovdur. Muntəzəm və davamlı məşqlərin aparılması nəticəsində, öten illər ərzində klubun yetirmələri böyük idman aləmində bir sıra uğurlara imza atmışlar. Məşqçi Rövşən Aslanov öz bilik və bacarığını, eyni zamanda, güləşin bütün sırrını usaqlara öyrədir. Məhz bunun nəticəsidir ki, bu yaxınlarda "Zəfer" İdman Klubunun Zığ qəsəbəsində təşkil etdiyi yarışlarda idmançılardan Ümid Məmmədov və Əhmədəzadə Rəhman, xüsusilə, fərqlənmişlər. Onlar "Zəfer" İdman Klubu tərəfindən diploma təltif olunmuşlar. Gənc idmançıları qabaqda klublararası yarışlar, ölkə birinciliyi və nəhayət, beynəlxalq yarışlar gözələyir. Məşqçi əmindir ki, güləşçilər qarşılara qoyulan vəzifələri layiqincə yerinə yetirərək, Azərbaycan bayrağını yüksəklərə qaldıracaqlar.

Vasif Məmmədov

Yığmamız Avropa Kubokuna 19 cüdoçu ilə yollanacaq

Cüdo üzrə Azərbaycan millisinin heyətində dəyişiklik edilib. Apasport.az saytının məlumatına görə, kişilərdən ibarət yığmamızın baş məşqçisi Ruslan Maşurenko iyulun 14-15-də Almaniyada baş tutacaq Avropa Kubokuna yollanacaq komanda-yada daha bir idmançının adını əlavə edib. Bu, 81 kq çeki dərəcəsində mübarizə aparacaq Fəqan Quluzadədi. Nəticədə Saarbrückkendə təşkil olunacaq yarışda ölkəmiz 14 kişi cüdoçu ilə qüvvəsini sınayacaq. Onunla yanaşı, Vüqar Şirinli, Mehman Sadıqov, Kəramət Hüseynov (hər üçü 60 kq), Orxan Səfərov, Nicat Şixəlizadə (hər ikisi 66 kq), Telman Vəliyev (73 kq), Rüstəm Orucov (81 kq), Məmmədəli Mehdiyev, Tural Səfquiliyev, Firudin Dadaşov (hər üçü 90 kq), Zəlim Kotsoyev (100 kq), Uşanqi Kokauri və Şahin Qəhrəmanov (hər ikisi +100 kq) tatamiyə çıxacaqlar. Qadınlardan ibarət yığmamızın baş məşqçisi Natiq Bağırov isə Avropa Kubokunda 5 yetirməsini sınayacaq. Bunlar Gülşən Nəzərova, Şəfəq Məmmədova (hər ikisi 52 kq), Aيدə Baxışova, Günel Həsənli (hər ikisi 70 kq) və Gözəl Zutovadı (78 kq). Qeyd edək ki, yarışda 24 ölkədən 463 (299 kişi, 164 qadın) cüdoçunun qüvvəsini sınayacağı gözlənilir.

ELAN

1985-ci il təvəllüdü Şixəliyeva Cavahir Xanoğlan qızına məxsus K.Fərəcovə adına Elmi-Tədqiqat Pediatriya İnstitutunun ("OMD" xəstəxanası) İnterna sənədi itdiyi üçün etibarsız sayılır.